

Računovodstvo konsolidiranja financijskih izvještaja u poduzeću Varteks d.d.

Klemenčić, Ivana

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:444076>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-25**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma

„Dr. Mijo Mirković“

IVANA KLEMENČIĆ

**RAČUNOVODSTVO KONSOLIDIRANJA
FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA U PODUZEĆU
VARTEKS D.D.**

Diplomski rad

Pula, 2022.

**Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
„Dr. Mijo Mirković“**

IVANA KLEMENČIĆ

**RAČUNOVODSTVO KONSOLIDIRANJA
FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA U PODUZEĆU
VARTEKS D.D.**

Diplomski rad

JMBAG: 0303067467, redoviti student

Studijski smjer: Financijski management

Predmet: Računovodstvo financiranja i investiranja

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Ekonomija

Znanstvena grana: Računovodstvo

Mentor: dr. sc. Ticijan Peruško

Pula, 2022.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Ivana Klemenčić, kandidat za magistra ekonomije, smjera Financijski management, ovime izjavljujem da je ovaj Diplomski rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Diplomskog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

IZJAVA o korištenju autorskog djela

Ja, **Ivana Klemenčić**, dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom „**RAČUNOVODSTVO KONSOLIDIRANJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA U PODUZEĆU VARTEKS D.D.**“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, 2022.

Potpis

Sadržaj

1. Uvod	7
1.1. Cilj i svrha istraživanja	7
1.2. Izvori podataka	8
1.3. Struktura rada.....	8
2. Temeljni financijski izvještaji – osnovna računovodstvena konsolidiranja	9
2.1. Bilanca.....	10
2.2. Račun dobiti i gubitka	14
2.4. Izvještaj o novčanim tokovima.....	14
2.6. Bilješke uz financijske izvještaje	17
3. Zakonski okviri računovodstvenog izvještavanja i konsolidiranja	18
3.1. Zakon o računovodstvu	19
3.2. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja.....	22
3.2.1. <i>Međunarodni standard financijskog izvještavanja 10</i>	22
3.2.2. <i>Međunarodni računovodstveni standard 27 (MRS 27)</i>	25
3.2.3. <i>Međunarodni standard financijskog izvještavanja 12 (MSFI 12)</i>	26
4. Računovodstvo konsolidacije financijskih izvještaja	29
4.1. Postupci konsolidacije	29
4.2. Korisnici konsolidacije	31
4.3. Nedostaci i ograničenja konsolidacije.....	32
4.4. Proces konsolidacije financijskih izvještaja.....	33
5. Konsolidacija financijskih izvještaja u poduzeću Varteks d.d.	40
5.1. Varteks d.d. – poslovni profil poduzeća	40
5.2. Prikaz i analiza konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe Varteks za 2019. Godinu.....	42
5.2.1. <i>Prikaz konsolidacije bilance matice i ovisnih društava Grupe Varteks za 2019. godinu.</i>	44
5.2.2. <i>Konsolidirani račun dobiti Grupe Varteks za 2019. godinu</i>	52

5.2.3. Konsolidirani izvještaj o novčanom toku Grupe Varteks za 2019. godinu ...	59
5.2.4. Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Varteks grupe za 2019. godinu	63
5.2.5. Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje Grupe Varteks	66
6. Zaključak	68
Literatura	69
Popis tablica:	72
Popis slika:.....	72
Sažetak	74
Summary	75

1. Uvod

Financijski izvještaji matice i podružnica predstavljaju temeljni i primarni izvor podataka za dobivanje prikaza ukupnog financijskog stanja temeljenog na istinitosti i pouzdanosti računovodstvenih informacija koje se unose u te izvještaje. Da bi investitori dobili precizan uvid u financijsko stanje poduzeća na razini poslovanja grupe, nužno je izvršiti konsolidaciju financijskih izvještaja grupe i podružnica. Izrada konsolidiranih financijskih izvještaja u tom smislu daje svim dionicima poslovnog procesa poduzeća kompletan uvid u aktualnost financijskog statusa poduzeća kao grupe.

U svakoj podružnici i matici se temeljni financijski izvještaji sastavljaju krajem poslovne godine, a kao takvi isti predstavljaju temeljnu podlogu za prikaz financijskog poslovanja poduzeća, a konsolidacijom financijskih izvještaja objedinjavaju se izvještaji podružnica i matice u konsolidirane financijske izvještaje. Takvi izvještaji se javno objavljuju te pružaju transparentan, istinit i objektivan prikaz financijskog stanja i uspjeha poslovanja poduzeća koja sačinjavaju poslovnu grupaciju.

1.1. Cilj i svrha istraživanja

Spajanje financijskih izvještaja poduzeća, u računovodstvenom smislu regulirano je Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja za velike poduzetnike i ono poduzeće koje kotira na burzi, dok se na srednja i mala poduzeća odnosi Hrvatski standard financijskog izvještavanja. Predmet istraživanja ovoga diplomskog rada jest računovodstvo konsolidiranja financijskih izvještaja poduzeća Varteks, gdje poduzeće Varteks predstavlja maticu koja ima kontrolu nad svojim pridruženim poduzećima, pa je stoga poduzeće dužno sastavljati konsolidirane financijske izvještaje.

Cilj diplomskog rada je prikazati temeljne financijske izvještaje poduzeća kao osnovu za konsolidaciju financijskih izvještaja, zakonski okvir računovodstvenog izvještavanja i konsolidiranja te teorijski i aplikativni okvir konsolidacije financijskih izvještaja, gdje će se uzeti za obradu financijski izvještaji Varteks Grupe, da bi se prikazali postupci konsolidacije. Također, svrha diplomskog rada je ukazati na nužnost, obvezu i važnost potrebe za konsolidiranim financijskim izvještajima

poduzeća, gdje se procesom konsolidacije spajaju financijski izvještaji matice i ovisnih poduzeća.

1.2. Izvori podataka

Prilikom izrade diplomskog rada pronađeni su i korišteni brojni izvori podataka. Uz knjige, raznih članaka i internet izvora, rad je zasnovan na Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (HSFI) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) te mjerodavnim zakonima.

Za računski dio rada, odnosno za dio koji se zasniva na primjeru, korišteni su podaci iz Sudskog registra, Registra godišnjih financijskih izvještaja te podaci iz službene web stranice poduzeća Varteks.

1.3. Struktura rada

Diplomski rad je strukturno podijeljen na šest zasebnih cjelina. U prvom tj. uvodnom dijelu data je uvodna riječ problematike teme, prikazan je i detaljno opisan predmet, cilj i svrha istraživanja, te su navedeni izvori podataka. U drugom dijelu su teorijski obrađeni temeljni financijski izvještaji poduzeća, kao osnova računovodstva konsolidiranja, gdje isti uključuju teorijsku obradu bilance, računa dobiti i gubitka, izvještaja o novčanom toku, izvještaja o promjenama glavnice te bilješki uz financijske izvještaje. Treći dio opisuje zakonske okvire računovodstvenog izvještavanja i konsolidiranja, koji uključuju Zakon o računovodstvu te Međunarodne standarde financijskog izvještavanja i Međunarodni računovodstveni standarde koji se odnose na konsolidaciju financijskih izvještaja. Četvrti dio opisuje konsolidaciju financijskih izvještaja u teorijskom smislu, gdje će se obraditi proces i postupci konsolidacije, korisnici konsolidacije, nedostaci i ograničenja konsolidacije te provedba procesa konsolidacije financijskih izvještaja. U petom dijelu će se računski prikazati konsolidacija financijskih izvještaja na primjeru Varteks Grupe sa prikazom i analizom temeljnih financijskih izvještaja Varteks Grupe za 2019. godinu. U zaključku će se iznijeti završna misao autorice rada o istraženoj problematici izaključci o obrađenoj temi.

2. Temeljni financijski izvještaji – osnovna računovodstvena konsolidiranja

Temeljni financijski izvještaji poduzeća matice i ovisnih društava konsolidiraju se na razini grupe. Ti izvještaji javno se objavljuju i prikazuju poslovanje svih poduzeća grupe kao jednog ekonomskog subjekta. U tom smislu se temeljni financijski izvještaji koriste kao sredstvo informiranja svih dionika poduzeća, a kao takvi koriste se sljedeći financijski izvještaji (Zakon o računovodstvu, NN 78/15, čl. 19, st. 2):

- Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca) - statični financijski izvještaj koji nam daje uvid u financijsko stanje poduzeća na određeni dan.
- Račun dobiti i gubitka – dinamični financijski izvještaj koji nam daje uvid u financijski rezultat poslovanja promatranog poduzeća.
- Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti- izvještaj koji prikazuje prihode, rashode i financijski rezultat u određenom razdoblju te samu učinkovitost poslovanja društva.
- Izvještaj o novčanom tijeku – ovaj izvještaj pruža informacije o izvorima i uporabi novčanih sredstava u poduzeću.
- Izvještaj o promjenama glavnice – pruža informacije o primjeni politika raspodjele neto dobiti, odnosno koji dio se isplaćuje dioničarima, a koji zadržava poduzeće.
- Bilješke uz financijske izvještaje – ovo je izvještaj koji pruža detaljnije informacije i objašnjenja pojedinih stavki drugih financijskih izvještaja te stoga ima status bilješki uz financijske izvještaje.

Shim i Siegel (2007) definirali su financijske izvještaje kao komunikacijsko izvješće s kojim se poduzeće predstavlja javnosti. Ti izvještaji i poduzeću i njegovim zaposlenicima, ali i klijentima pružaju jasan uvid u financijski uspjeh poduzeća. To je dio obveznih financijskih izvještaja koja su poduzeća dužna sastaviti i javno objaviti.

Da bi se financijski izvještaji što bolje sastavili potrebno je slijediti ciljeve financijskog izvještavanja, koje je precizno definirao Gulin (2006), navodeći ih kao sljedeće:

1. Financijsko izvještavanje je oblikovano na način da mora upotrebljive informacije prezentirati i osigurati svim svojim poslovnim partnerima, uključujući sadašnje i potencijalne investitore, vjerovnike, klijente i dobavljače. Cilj je pružanje racionalnih informacija o transparentnom poslovanju poduzeća, kao i donošenje isto tako racionalnih odluka o budućem poslovanju.
2. Financijsko izvještavanje treba svim poslovnim partnerima i suradnicima osigurati informacije gdje će kreditori, investitori i korisnici procijeniti vrijeme, stupanj izvijenosti i buduće primitke i povratke od dividendi, kamata i drugih novčanih primitaka.
3. Konačno, financijsko izvještavanje mora osigurati relevantne informacije o ekonomskim resursima poduzeća, informacije o tome na koji način oni funkcioniraju i kako se upotrebljavaju te ukoliko dolazi do promjena kod njih, koje posljedice nose.

U ovom poglavlju će analitički biti riječi o teorijskom prikazu financijskih izvještaja. Isti predstavljaju temelj za proces konsolidacije, gdje se uzimaju financijski izvještaji ovisnog društva i matice te se procesom zbrajanja i eliminacijskim knjiženjima dobiva jedinstveni konsolidirani financijski izvještaji na razini cijele grupe. U nastavku će se izvršiti analitički teorijski prikaz financijskih izvještaja da bi se dobio uvid u provedbu cjelokupnog procesa konsolidacije.

2.1. Bilanca

Bilanca je jedan od temeljnih financijski izvještaja poduzeća, a sastavljanje i objavljivanje bilance kao temeljnog financijskog izvještaja propisano je Zakonom o računovodstvu .

Podrijetlo pojma bilanca ima svoj začetak u latinskoj riječi „bi-lanx“, koja je sastavljena od prefiksa bi, što znači dvostruki te lanx, koji predstavlja zdjelicu vage, a objedinjavanjem ove dvije riječi dobije se značaj dvije zdjelice vage, gdje vaga

predstavlja simbol općenite ravnoteže. Bilanca je statični financijski izvještaj koji nam daje uvid u financijsko stanje poduzeća na određeni dan.

Bilanca se sastoji od dva temeljna dijela, odnosno aktive ili imovine poduzeća kojom ono raspolaže, te pasive, odnosno kapitala i obveza poduzeća.

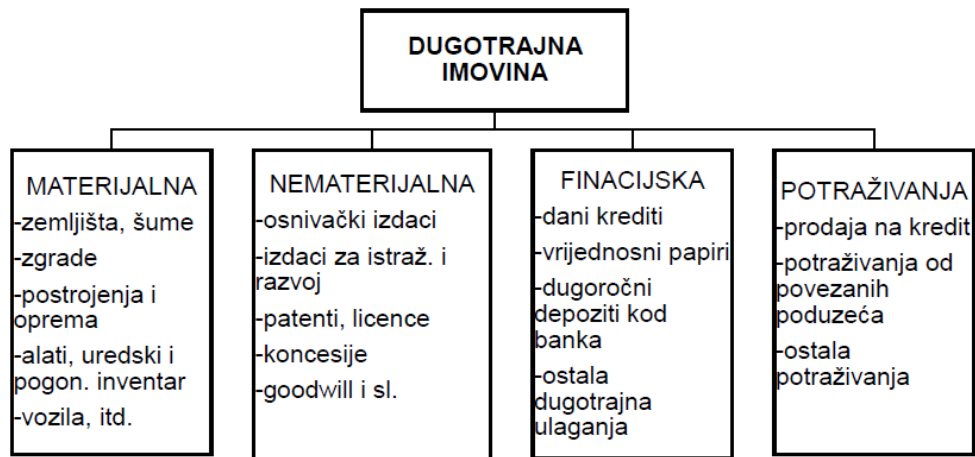
Tablica 1. Dualna struktura bilance

AKTIVA	PASIVA
DUGOTRAJNA IMOVINA	KAPITAL I REZERVE
KRATKOTRAJNA IMOVINA	REZERVIRANJA
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG	DUGOROČNE OBVEZE
RAZDOBLJA I OBRAČUNATI	KRATKOROČNE OBVEZE
PRIHODI	ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I
GUBITAK IZNAD KAPITALA	OBRAČUNATI PRIHODI I PRIHOD
	BUDUĆEG RAZDOBLJA

Izvor: Gulin et.al. (2006) *Računovodstvo trgovačkih društava uz primjenu MSFI/MRS i poreznih propisa*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 137.

Imovina poduzeća sa stajališta funkcioniranja u poslovnom procesu se dijeli na dugotrajnu imovinu te kratkotrajnu imovinu. Dugotrajna imovina sastoji od materijalne imovine (građevinski objekti, nekretnine, postrojenja, oprema); nematerijalne imovine (patenti, licencije, koncesije, goodwill); financijske imovine (ulaganja u povezana društva, dugoročne vrijednosne papire, dane dugoročne kredite) te dugoročnih potraživanja (potraživanja od povezanih poduzeća). Kratkotrajna imovina obuhvaća: zalihe (sirovina i materijala, trgovačke robe, gotovih proizvoda), potraživanja (potraživanja od kupaca, za dane predujmove, od zaposlenih), financijsku imovinu (dani kratkoročni krediti, zajmovi povezanim poduzećima, primljeni kratkoročni vrijednosni papiri) te novčana sredstva (novac u banci i blagajni).

Slika 1. Prikaz definiranih oblika dugotrajne imovine

Izvor: Žager K., Žager L. (2008) *Analiza financijskih izvještaja*, Masmedia d.o.o., Zagreb, str.37.

Iz slike 1. vidljiva je podjela dugotrajne imovine. Tako pozicije dugotrajne materijalne imovine prikazuju imovinu u fizičkom obliku, a obuhvaća zemljišta, šume, zgrade, opreme, postrojenja, transportna sredstva, namještaj i slično. Nematerijalna imovina nema fizički i opipljivi oblik, ali ju poduzeće posjeduje sa ciljem ostvarenja ekonomske koristi kada je koristi u poslovnom procesu. Stoga nematerijalna imovina obuhvaća posebna ulaganja kao što su izdataka za istraživanje i razvoj, osnivački izdaci, licence, koncesije i slično. Financijska imovina poduzeća prikazuje investicije poduzeća gdje isto ulaže svoja slobodna financijska sredstva na rok koji je duži od godine dana. Tijekom ulaganja u dugoročne vrijednosne papire, posudbom novaca ili odobrenjem kredita nekim drugim poduzećima ili fizičkim osobama pojavljuju se oblici dugotrajne financijske imovine. Te na samom kraju, dugotrajna potraživanja jesu ona potraživanja koja imaju rok duži od godine dana, a najčešće je to prodaja na kredit i potraživanja od povezanih poduzeća.

Slika 2. Prikaz definiranih oblika kratkotrajne imovine

Izvor: Žager K., Žager L. (2008) *Analiza financijskih izvještaja*, Masmedia d.o.o., Zagreb, str.36.

Kratkotrajna imovina predstavlja dio imovine koja će se pretvoriti u novac ili će se iskoristiti u roku godine dana. Kao takva obuhvaća četiri temeljna oblika: novac, financijsku imovinu, potraživanja i zalihe. Kod potraživanja kratkotrajne imovine rok za naplatu je unutar jedne godine, te su to potraživanja od kupaca, potraživanja od zaposlenih i slično. Konačno, zalihe predstavljaju materijalnu kratkotrajnu imovinu koja služi kao obrtno sredstvo u poslovnom procesu poduzeća, a to su zalihe proizvodnje, sirovina i materijala, gotovih proizvoda i trgovačke robe.

U pasivi bilance javljaju se stavke kapitala i obveza poduzeća. Kapital predstavlja onu imovinu koja ostane nakon odbitka njegovih obveza. Svako poduzeće započinje svoje poslovanje temeljnim kapitalom, koji se potom povećava ulaganjem sredstava vlasnika poduzeća ili prenošenjem dobiti iz prethodnih godina poslovanja. Do smanjenja kapitala dolazi kada vlasnik povlači novac i drugu imovinu iz poduzeća ili kada ostvari gubitak zbog neprofitabilnog poslovanja.

Obveze su također jedan od izvora financiranja poduzeća, koje predstavljaju dugove poduzeća nastalih iz prošlih događaja i zbog njihovog podmirenja se očekuje da će doći do smanjenja resursa. Obveze se prema roku dospelja dijele na dugoročne i kratkoročne, gdje su dugoročne obveze one obveze sa rokom podmirenja dužim od jedne godine, dok je rok dospelja kratkoročnih obveza unutar godine dana.

2.2. Račun dobiti i gubitka

Izvještaj od dobiti se razlikuje od bilance prema dinamici izvještavanja te je, kao takav, dinamičan financijski izvještaj jer prikazuje financijsko stanje poduzeća kroz cijelu godinu, a isti je povezan s bilancom sa pozicijom poslovnog rezultata. Belak (2011.) je dao definiciju izvještaja o dobiti kao jednog od najvažnijih financijskih izvještaja koliko je poduzeće ostvarilo prihoda i rashoda te temeljem njih, dobiti, odnosno gubitka.

Ovaj izvještaj prikazuje strukturu prihoda i rashoda poslovanja te poslovni rezultatu poslovnoj godini. Prihodi su povećanja ekonomskih koristi tijekom razdoblja koji proizlaze iz redovnih aktivnosti subjekta, i koji imaju za posljedicu povećanje kapitala, osim povećanja kapitala koja se odnose na unose sudionika u kapitalu (Bakran et. al., 2016.).

Za razliku od prihoda, rashodi predstavljaju umanjenje koristi koje ostvaruje poduzeće, a javljaju se u neko vremenskom razdoblju u obliku potrošenih sredstava ili uvećanja obveza. Rashodima se ne smatraju smanjenja sredstava ili povećanja obveza koja su izravno povezana s raspodjelom glavnice (Gulin et. al. 2006.). Financijski rezultat se javlja kao razlika ostvarenih prihoda i rashoda. U tom smislu financijski rezultat u računu dobiti i gubitka može biti pozitivan ili negativan. Kada poduzeće ostvaruje veće prihode od rashoda, tada ono ostvaruje dobit, a u suprotnom ostvaruje gubitak.

Prihodi poduzeća sastoje od poslovnih i financijskih prihoda: poslovni prihodi prikazuju ekonomske koristi poduzeća iz njegove redovne djelatnosti u obračunskom razdoblju; financijski prihodi su prihodi od financijske imovine, kamata, dividendi i slično. Rashodi poduzeća se također sastoje od poslovnih i financijskih, gdje su poslovni rashodi oni koji su nastali kao odljev ekonomske koristi poduzeća u redovnom poslovanju, financijski rashodi obuhvaćaju rashode od financijske imovine.

2.4. Izvještaj o novčanim tokovima

U odnosu na druge oblike financijskih izvještaja, izvještaj o novčanom toku daje svim dionicima poslovnog procesa informacije o stanju novca u tvrtki u određenom vremenskom razdoblju. S obzirom da poduzeće novcem plaća svoje obveze i za

novac prodaje svoje proizvode, važno je sastaviti izvještaj o novčanom toku jer poduzeću pruža informacije od kuda pristiže novac i gdje se troši.

Izvještaj o novčanim tokovima sastavni je dio svih drugih izvještaja, gdje je njegova zadaća da ukaže na izvore i načine na koji poduzeće pribavlja i troši novac. Izvještaj o novčanim tokovima ukazuje na promjene financijskog položaja te u interakciji s ostalim izvještajima daje pravu sliku "zdravstvenog stanja" poduzeća (Žager, 2017: 124). U svakom poslovanju se primjenjuje način razmjene proizvoda za novac, pa time novčani tok povezuje računovodstvenu dobit i profit. Tu je poveznicu moguće definirati pomoću sljedećih odnosa (Orsag, 2015: 89):

- realizirane prihode treba naplatiti, a
- rashodi nastaju na temelju kupljenih materijala i druge robe i usluga.

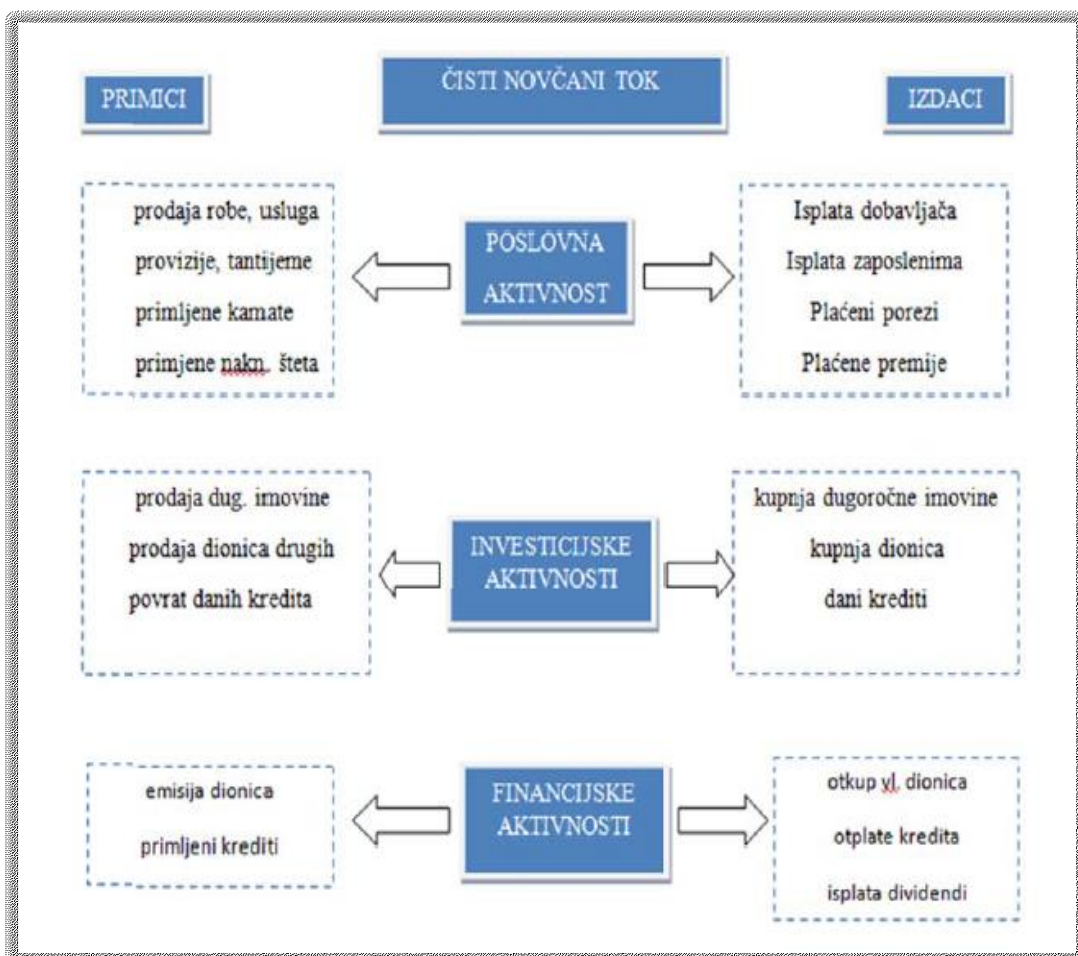
Također, izvještaj o novčanom tijeku važan je dokument koji pomaže zainteresiranim stranama da otvore uvid u sve transakcije koje prolaze kroz tvrtku. Ovaj izvještaj označava novčanu poziciju poduzeća jer se u njemu iskazuje stanje novčanih primitaka i izdataka u nekom obračunskom razdoblju, pa je taj izvještaj često usredotočen na tijek gotovine u poduzeću (Hayes i Mansa, 2020.). Profitabilne tvrtke ne mogu uspješno upravljati novčanim tijekom, zbog čega je izvještaj o novčanom toku ključni alat za tvrtke, analitičare i investitore (Murphy, 2020.).

Primici i izdaci u izvještaju o novčanom toku svrstavaju se u tri aktivnosti:

- Poslovne aktivnosti
- Investicijske aktivnosti
- Financijske aktivnosti

Poduzeće obavlja svoje poslovne aktivnosti kao dominantne i glavne te o kojima ovisi uspjeh poslovanja jer poduzeće iz tih aktivnosti ostvaruje najveći prihod koji na kraju godine utječe na dobit ili gubitak poduzeća. Investicijske aktivnosti predstavlja aktivnosti stjecanja i otuđivanja dugotrajne imovine te aktivnosti ulaganja i prodaje dugotrajne imovine, dok financijske aktivnosti predstavljaju one aktivnosti koje ukazuju na promjenu veličine i sastava glavnice te dugova poduzeća.

Slika 3. Shema novčanog toka

Izvor: Žager L., Žager K. (1999) *Analiza financijskih izvještaja*, Masmedia, Zagreb, str. 154

2.5. Izvještaj o promjenama kapitala

Kod izvještaja o promjenama kapitala vidljive su promjene koje nastaju u iznosu temeljnog kapitala u poslovnom razdoblju. On tako pokazuje sve promjene koje nastaju na kapitalu, a koje utječu na konačno stanje kapitala, kada se iskazuje njegovo konačno stanje u financijskim izvještajima. On tako uključuje sve stavke kapitala (upisani temeljni kapital, kapitalne rezerve, revalorizacijske i druge rezerve, dobitak ili gubitak tekuće godine te zadržanu dobit ili preneseni gubitak prethodnih godina) pri čemu se svaka promjena tih stavki treba iskazati odvojeno (Žager, 2008.). U obračunskom razdoblju dolazi do povećanja ili smanjenja salda kapitala zbog različitih poslovnih događaja. Investitore zanima zašto je došlo do promjene pozicija kapitala te nam izvještaj o promjeni kapitala upravo to prikazuje.

2.6. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje sadrže skraćeni opis ili detaljniju analizu iznosa prikazanih u bilanci, računu dobiti i gubitka, izvještaju o novčanom toku i izvještaju o promjenama kapitala, kao i dodatne informacije, kao što su nepredviđene i druge obveze (EUR LEX, 2008.) Tako bilješke sadrže sve tražene informacije koje propisuju sadašnji MRS – ovi, a sastavljaju se s ciljem dodatnog pojašnjavanja vrijednosti, strukture i karakteristika određenih pozicija u ostalim financijskim izvještajima.

Slika 4. Primjer bilješki uz financijski izvještaj

Bilješke uz konsolidirane i nekonsolidirane financijske izvještaje

VARTEKS d.d. Varaždin

1. Profil društva

VARTEKS, varaždinska tekstilna industrija d.d. Varaždin (u daljnjem tekstu „Društvo“) nastalo je pretvorbom sukladno Odluci o pretvorbi društvenog poduzeća Varteks Holding Varaždin u dioničko društvo od 17. lipnja 1992. godine, a prema Rješenju agencije za restrukturiranje i razvoj Republike Hrvatske broj: 01-01-02/92-06/94 od 09. travnja 1993. godine i Odluci o prijenosu dionica dioničkog društva Varteks Varaždin Fondovima od 16. srpnja 1993. godine. Skraćeni naziv društva je VARTEKS d.d. Varaždin.

Društvo je upisano kod Trgovačkog suda u Varaždinu sa MBS 070004039, OIB 00872098033.

Glavne djelatnosti

Glavne djelatnosti Varteksa d.d. Varaždin su:

- proizvodnja odjeće,
- kupnja i prodaja robe;

Varteks ima četiri glavna segmenta poslovanja: Maloprodaja (razvoj, proizvodnja i prodaja vlastitih robnih marki), Veleprodaja i zastupstvo, Proizvodnja za druge (ugovoreni poslovi, većinom izvozni) te Specijalna odjeća (proizvodnja i prodaja odjeće specijalne namjene).

Sjedište Društva nalazi se u Republici Hrvatskoj, u Varaždinu, Zagrebačka 94.

Na dan 31. prosinca 2019. godine Društvu je imalo zaposleno ukupno 1.025 radnika, a dan 31. prosinca 2018. godine 1.027 radnika. Na dan 31. prosinca 2019. godine Grupa je imala zaposleno ukupno 1.057 radnika, a dan 31. prosinca 2018. godine 1.055 radnika.

2. Sažetak značajnijih računovodstvenih politika

2.1. Osnova pripreme financijskih izvještaja

Financijski izvještaji Društva pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI) koje je usvojila Europska unija. Financijski izvještaji Društva su sastavljeni na osnovi povijesnog troška, osim građevinskih objekata i zemljišta koji su prikazani po fer vrijednostima, kako je opisano u sljedećim bilješkama o računovodstvenim politikama. Računovodstvene politike dosljedno se primjenjuju te su identične politikama primijenjenim u prethodnoj godini osim politika usvojenih prvom primjenom MSFI-ja 16. Nove politike opisane su u sekciji Prva primjena novih računovodstvenih standarda. Financijski izvještaji prikazani su u kunama što je ujedno i funkcionalna valuta Društva.

Izvor: Financijski izvještaji poduzeća Varteks d.d. 2019. godina

Zadatak je bilješki da pružaju dodatne informacije o strukturi, vrijednosti i obilježjima najvažnijih pozicija u temeljnim financijskim izvještajima. Osim toga, ove bilješke trebaju sadržavati računovodstvene politike koje su korištene kod sastavljanja izvještaja s posebnim osvrtom na način utvrđivanja vrijednosti pozicija odnosno pravila procjene, moguća odstupanja od računovodstvenih standarda s razlozima odstupanja i kvantifikacijom njihovog učinka (Žagar, 2017: 133).

3. Zakonski okviri računovodstvenog izvještavanja i konsolidiranja

Financijsko izvještavanje u svojoj se suštini prvenstveno temelji na 2 međunarodna standarda i to prema najpoznatijim u koje ubrajamo IASB–ov (*eng. International AccountingStandards Bord*) te FASB-ov (*eng. Financial AccountingStandards Bord*) standard.

U Hrvatskoj u primijeni su Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI) koje razvija IASB i koja za hrvatska poduzeća predstavljaju primjenljiv okvir djelovanja.

Regulatorni je okvir zapravo temeljni stup prema kojem se suštinski provodi računovodstveno prikazivanje poslovnih promjena, odnosno događaja i s toga je iznimno bitan visoki stupanj stručnosti, a sve u cilju što kvalitetnije provedbe financijske analize poslovanja poduzeća, što u konačnici dovodi i do ispravne interpretacije realiziranih podataka.

Slijedom navedenog, okvir obveznog financijskog izvještavanja u RH je određen je i reguliran kroz sljedeći niz pravilnika, zakona i međunarodnih standarda

- a) *Zakon o računovodstvu,*
- b) *Zakon o tržištu kapitala*
- c) *Zakon o trgovačkim društvima*
- d) *Međunarodni standardi financijskog izvještavanja*
- e) *Hrvatski standardi financijskog izvještavanja*

Na temelju odredbi Zakona o računovodstvu uz korištenje metoda i tehnika utvrđenih u Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, odnosno Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja provodi se postupak konsolidacije financijskih izvještaja. Zakon o računovodstvu predstavlja propisana pravila za sve poduzetnike i kao takav okosnicu cjelovitog spektra propisa na temelju kojih je regulirana i konsolidacija financijskih izvještaja (ZoR, NN 120/16).

A obzirom na postojanje dvostrukog sustava u domeni financijskog izvještavanja i računovodstva koji se primjenjuju u RH, u praksi se s toga razlikuju posebna pravila namijenjena obveznicima koji primjenjuju HSFI standarde od onih koji vlastito financijsko izvještavanje temelje na MSFI standardima (Pervan, 2010.).

3.1. Zakon o računovodstvu

Zakon o računovodstvu (ZOR) temeljni je okvir kojim se u RH detaljno uređuje domena financijskog izvještavanja, s posebnim naglaskom za eksterne korisnike financijskih izvještaja s obzirom da vrlo često takva vrsta izvještaja od velikog je značaja prilikom investicijskih odluka, potencijalnih kreditnih aktivnosti te u konačnici i poreznih obvezama prema samoj državi.

Na temelju Zakona o računovodstvu, poduzeća se razvrstavaju na mikro, mala, srednja i velika, i to na temelju sljedećih kvantitativnih kriterija koji su vidljivi u sljedećoj tablici:

Tablica 2. Kriteriji klasifikacije poduzetnika prema Zakonu o računovodstvu

Kriterij	Mikro	Mali	Srednji	Veliki
Ukupna aktiva u HRK	2.600.000	30.000.000	150.000.000	<i>Svi oni koji prelaze minimalno 2 od 3 uvjeta srednjih poduzetnika</i>
Iznos prihoda u HRK	5.200.000	60.000.000	300.000.000	
Prosječan br. Radnika	-10	- 50	-250	

Izvor: Izrada autorice prema Zakon o računovodstvu., pročišćeni tekst zakona NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20., Razvrstavanje poduzetnika., Čl. 5.

Za mikro i male poduzetnici postoji zakonska obveza izrade godišnjih financijskih izvještaja, što je obuhvaćeno bilancom, računom dobiti i gubitka te pratećim bilješkama uz financijske izvještaje. Za razliku od istih, srednji i veliki poduzetnici osim sastavljanja spomenutih izvještaja, u zakonskoj su obvezi sastaviti i izvještaj o dobiti i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima te na posljetku i izvještaj o promjenama kapitala (ZoR, NN br. 116/18., čl. 30.).

Neovisno o veličini, temeljem Zakona o računovodstvu poduzetnik je također obvezan javno objaviti godišnje financijske izvještaje dostavljenih u Registru

godišnjih financijskih izvještaja (RGFI) u elektroničkom obliku, koji postaju potom dostupni na mrežnim stranicama FINA - e (ZoR, NN br. 116/18., čl. 30.).

Sukladno odredbama Zakona o računovodstvu, u primijeni su dvije vrste standarda u domeni financijskog izvještavanja, i to konkretno Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI), temeljeni na Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) prema kojima su mikro, mali i srednji poduzetnici u sklopu sastavljanja svojih godišnjih financijskih izvještaja obveznici primjene Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja.

Veliki poduzetnici i oni poduzetnici od javnog interesa obveznici su primjene MSFI-a prilikom sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja uz što se ubrajaju šest temeljnih financijskih izvještaja: račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o financijskom položaju te, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke.

Poduzetnici su također dužni sastaviti i godišnje izvješće. Prema Članku 21. st. 2. Zakona o računovodstvu NN br. 116/18., godišnje izvješće mora sadržavati sljedeće elemente:

- *Aktivnosti koje se odnose na istraživanja i razvoja,*
- *Informacije o eventualnom otkupu vlastitih dionica,*
- *Dinamiku budućeg razvoja društva,*
- *Postojanje podružnica društva,*
- *Sve relevantne događaje po završetku poslovne godine,*
- *Primjena određenih financijskih instrumenata ukoliko su isti relevantni s aspekta procjene financijskog položaja i uspješnosti poslovanja,*
- *Strategija upravljanja financijskim rizicima posebno u segmentu različitih transakcija koje uključuju određenu zaštitu,*
- *Definicija potencijalne izloženosti društva u različitim segmentima rizika koji obuhvaćaju novčani tok, kreditni rizik, cjenovni rizik te rizik likvidnosti.*

Zakonom o računovodstvu temeljeni su konsolidirani financijski izvještaji, obveznik njihovog sastavljanja, kriteriji klasifikacije i vrste grupa, sadržaj i struktura godišnjeg konsolidiranog izvještaja, izuzeća od obveze sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja, obveznici revizije godišnjih konsolidiranih financijskih

izvještaja, obveznici i rokovi javne objave godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Izrada konsolidiranih financijskih izvještaja, također je regulirana prema Zakonu o računovodstvu (ZoR., NN br. 120/16., čl. 23.), gdje su obveznici matična društva, koji ispunjavaju jedan od sljedećih uvjeta:

- *Ako je većina članova uprave ili nadzornog odbora ovisnog poduzetnika, koji su tu funkciju obavljali u prošloj poslovnoj godini i još uvijek je obavljaju do sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja, bila imenovana isključivo radi ostvarenja prava glasa matičnog društva,*
- *Ima većinsko vlasništvo dionica ili udjela koji daju pravo glasa drugom poduzetniku,*
- *Ima pravo značajnog utjecaja nad drugim poduzetnikom na temelju ugovora ili drugog pravnog odnosa,*
- *Ima pravo imenovati odnosno opozvati većinu članova uprave ili nadzornog odbora drugog poduzetnika,*
- *Ima udio ili pravo u odlučivanju u ovisnom poduzetniku na temelju dogovora s drugim imateljima udjela ili prava u odlučivanju na način da nadzire većinu prava glasa u ovisnom poduzetniku.*

Međutim, postoje okolnosti koje zakonski ne obvezuju matično poduzeće u izradi konsolidiranih financijskih izvještaja ukoliko su ispunjeni sljedeći uvjeti (Guzić, 2015., ZoR., NN 120/16., čl.25):

- *U okolnostima u kojima njezina posredno, odnosno krajnje matično društvo izrađuje u skladu s MSFI-em konsolidirana financijska izvješća koja su dostupna javnosti,*
- *Matica predstavlja ovisno društvo na temelju čega ne postoji otpor od strane vlasnika o ne vršenju konsolidacije financijskih izvješća,*
- *Na javnom se tržištu (op.a primjerice na burzi) ne trguje matičnim glavničnim, odnosno dužničkim instrumentima ili se ne nalazi u postupku podnošenja financijskih izvješća sa svrhom i s ciljem izdavanja bilo koje klase instrumenata na javnom tržištu.*

Iz navedenog možemo zaključiti da hrvatsko društvo može sastavljati konsolidirana financijska izvještaja ako ima kontrolu minimalno nad jednim poduzećem, a ispunjavanjem jednog od navedenih uvjeta, matična nam dokazuje da ima kontrolu nad tim poduzećem. Također, ukoliko dolazi do iznimke da matično društvo ne treba sastavljati konsolidirane financijske izvještaje. Nadalje, u bilješkama uz financijske izvještaje je potrebno navesti razloge zbog kojih nije izvršena konsolidacija. Do iznimka o ne sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja dolazi kada uspješnost poslovanja ovisnih društava nema znatni utjecaj na matičnu.

3.2. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja

Dinamične i stalne promijene kako na svjetskom tako i na domaćem tržištu upotpunjene ubrzanim procesom globalizacije posljedično odrazile su se unutar domene financijskog izvještavanja a samim time i primjenom široke palete računovodstvenih standarda. U takvim turbulentnim okolnostima, preslikane međunarodnim tokovima kapitala, liberalizacije svjetske trgovine, izazvalo je potrebu za harmonizacijom financijskog izvještavanja te objavu istih.

Međutim, poradi većeg stupnja harmonizacije, veliki je napor bio usmjeren ka većem stupnju usklađenosti nacionalnih računovodstvenih standarda i međunarodnih standarda financijskog izvještavanja. Hrvatska se po tom pitanju ne razlikuje od ostalih zemalja, s obzirom da je prihvatila, odnosno implementirala Međunarodne i vlastite standarde financijskog izvještavanja. Na temelju Zakona o računovodstvu, velika poduzeća te ona čiji vrijednosni papiri kotiraju na tržištima kapitala obveznici su primijene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja koji će između ostalog biti tumačena u nastavku predmetnog poglavlja rada.

3.2.1. Međunarodni standard financijskog izvještavanja 10

Domena konsolidacije financijskih izvještaja do konca 2012. godine, bilo je uređeno MRS-om 27. Međutim, nedugo nakon, MRS – 27., početkom 2013. godine, zamijenjena je s tri nova standarda koja su bila namijenjena području konsolidacije: MSFI 10, zatim MSFI 12 te nova revidirana verzija MRS-a 27.

Najvažnija promjena koja je nastupila donošenjem MSFI-ja 10 u odnosu na MRS 27 tiče se načina utvrđivanja kontrole, dok su tehnike koje su se odnosile na

tehnike konsolidacije ostale nepromijenjene. Prema MSFI 10, kontrola se utvrđuje na temelju tri elementa, odnosno izloženosti varijabilnom prinosu, raspolaganja radi utjecaja na visinu prinosa, te određenom moći, odnosno stupnju utjecaja nad drugim subjektom (Pervan, 2017.).

Kao temeljni cilj novoga MSFI-a 10, predstavljalo je utvrditi način sastavljanja i prikazivanja konsolidiranih financijskih izvještaja subjekata koji se nalazi u dominantnoj poziciji, odnosno poziciji kontrole moći nad drugim subjektima (Gulin, 2016.).

Nastavno odredbama MSFI 10, propisano jest sljedeće (MSFI 10, t.2.):

- *obveza prezentiranja konsolidiranih financijskih izvještaja od strane subjekta koji ima kontrolu (matica) nad jednim ili više subjekata,*
- *opisuje primjenu po načelu kontrole s ciljem utvrđivanja ukoliko ulagatelj posjeduje određeni stupanj kontrole nad subjektom u kojem ima udjele, što posljedično doprinosi i obvezi u postupku konsolidacije predmetnog subjekta,*
- *popis zahtjeva koji se odnose na domenu računovodstva u pripremi konsolidiranih financijskih izvještaja.*
- *definira načelo kontrole, odnosno postupak kontrole koji predstavlja osnovu u provedbi konsolidacijskih aktivnosti.*

Također, nastavno odredbama MSFI-a 10, ne postoji obveza prezentiranja konsolidiranih financijskih izvještaja ukoliko matica ispunjava sljedeće uvjete:

- *posredna matica, odnosno krajnja matica izrađuje konsolidirane financijske izvještaje koji su sukladni MSFI-a i kao takvi dostupni javnosti,*
- *dužničkim ili glavničnim instrumentima od strane matice ne trguje se na javnom tržištu (nacionalnoj ili inozemnoj burzi ili izvan burzovnom tržištu, uključujući lokalna i regionalna tržišta),*
- *matica koja nije u postupku podnošenja, odnosno ne podnosi (konsolidirane) financijske izvještaje komisiji za vrijednosne papire ili nekoj drugoj regulatornoj agenciji radi izdavanja bilo koje klase instrumenata na javnom tržištu,*

- *Matica je ovisno društvo u potpunom ili djelomičnom vlasništvu nekog drugog subjekta i svih njegovih drugih vlasnika.*

Obveznici u primijeni MSFI 10 jesu poslovni subjekti koji pod vlastitom kontrolom, ukoliko je riječ o matičnom poduzeću (Matica), imaju jedan poslovni subjekt ili više poslovnih subjekata. Također, podrazumijeva primjenu načela kontrole, a sve u cilju utvrđivanja poziciju kontrole ulagatelja nad određenim subjektom u kojem posjeduje određene poslovne udjele. Predmetni je standard od iznimne važnosti s obzirom da obuhvaća i računovodstvenu domenu koja se odnosi u fazi pripreme konsolidiranih financijskih izvještaja.

U situaciji kada matica ima 100% ili djelomično vlasništvo, ona je među maticama te nema obvezu sastavljanja konsolidiranih izvještaja. Predmetno načelo međutim ne dolazi do izražaja u trenutku kada matice iznad sebe nemaju druge matice, odnosno društva koja vrše kontrolu nad istima pri tome su u obvezi prezentiranja konsolidiranih izvještaja. Odredbama MSFI-ja 10, kada manjinski dioničari zatraže na uvid konsolidirane izvještaje, ostaje nepromijenjena obveza u smislu prezentacije financijskih izvještaja od strane same matice. Kao jedan od posljednjih uvjeta koje ne obvezuju maticu u izradi, odnosno prezentiranju konsolidiranih izvještaja jest javna objava konsolidiranih izvještaja od strane nadređene matice (Žager, 2008.).

Odredbama MSFI-ja 10, određeni ulagač ima kontrolu nad određenim subjektom ukoliko ispunjava sljedeće kriterije (Gulin, 2006.):

- *Svojevrsna moć, odnosno dominantna pozicija u raspolaganja tim subjektom*
- *Prava na određeni prinos na temelju vlastitog sudjelovanja u tom subjektu*
- *Određeni stupanj ovlasti u subjektu u smislu utjecaja na visinu svog prinosa.*

Moć raspolaganja određenim subjektom podrazumijeva okolnosti u kojima ulagatelj ostvaruje određena prava koja mu posljedično tomu omogućuju vođenju značajnih poslova koji su u velikoj mjeri povezani sa prinosom subjekta. Međutim, koncept moći raspolaganja moguće je utvrditi i na temelju dionica, odnosno glasačkim pravima.

Varijabilni prinos predstavlja izloženost ulagača na temelju sudjelovanja unutar određenog subjekta što mu pruža zakonsko pravo na prinos ovisno o samoj uspješnosti poslovanja onog subjekta u koji se ulaže. Navedeni je prinos vrlo često determiniran prinosom od realiziranih dividendi. Na temelju ova dva kriterija te uz prinos na osnovu svog sudjelovanja u subjektu, de facto podrazumijeva da takva vrsta ulagača i kontrolira određeni subjekt.

3.2.2. Međunarodni računovodstveni standard 27 (MRS 27)

Godina 2013. izuzetno je značajna u domeni konsolidacije financijskih izvještaja s obzirom da je stara verzija MRS-a 27 u potpunosti zamijenjena s tri nova standarda i to sa MSFI 10, MSFI 12 te nova, odnosno revidirana verzija MRS-a 27.

MRS 27. do trenutka njegove potpune zamijene, obuhvaćao je također domenu prikaza te izrade konsolidiranih financijskih izvještaja posebice u okolnostima koje su obilježile kontrolu matice nad grupom određenih poslovnih subjekata. Kolokvijalno rečeno, konsolidirani financijski izvještaji predstavljaju izvještaj grupe međutim tumačen kao da je riječ o jednom gospodarskom subjektu. Pritom grupa označava maticu i sva društva pod njenom kontrolom – ovisna društva. Ovisno društvo je društvo kojeg kontrolira matica (Pervan, 2012.).

Konsolidirani financijski izvještaji jesu izvještaji na temelju kojih se prikazuju ulaganja od strane ulagatelja temeljena na financijskim rezultatima i neto imovini poduzeća u koja se ulaže. Također, izvještaji prikazuju ulaganja u kontrolirana društva koja su zajednička, ovisna društva te pridružena društva. Što znači da konsolidirane izvještaje prije svega sastavlja matica ili ulagatelj u zajednička društva i pridružena društva.

Oni obveznici Zakona o računovodstvu koji ne posjeduju ni ovisna društva, nemaju ulaganja u zajednički kontrolirane subjekte ili pridružena društva izrađuju individualne izvještaje. Uz navedeno, važno je razlikovati odvojene izvještaje od individualnih izvještaja. Odvojeni financijski izvještaji odnose se na izvještaje matice, te predstavljaju ulagača u pridruženo društvo ili zajednički kontrolirani subjekt.

Bitan element prilikom izvođenja konsolidacije jest zbrajanje stavki glavnice, prihoda, rashoda, imovine, obveza te financijskog rezultata matice i svih ovisnih društava, nakon čega slijedi procedura koja ima za cilj eliminiranje ulaganja u ovisna društva s udjelom u njegovoj glavnici, međutim pritom poštujući zahtjeve koje propisuje MSFI 3. MRS-a 27 donosi jednu novinu koja primjenjuje u iskazivanju ne kontrolirajućeg interesa-NKI, u konsolidiranoj bilanci. NKI se u neto imovini ovisnih društava nakon dana spajanja sastoji od sljedećih dvaju dijelova (Pervan, 2011.):

- *Ne kontrolirajućeg interesa-NKI u promjenama glavnice ovisnog društva nakon dana spajanja,*
- *Ne kontrolirajućeg interesa-NKI na dan spajanja.*

Značajno je naglasiti da se ostvareni gubitak, odnosno dobit alocira kako na vlasnike ne kontrolirajućeg interesa-NKI tako i na vlasnike matice.

MRS 27 poput MSFI 10, nalaže primjenu jedinstvenih računovodstvenih politika za sve članove grupe. U slučaju ne postojanja jedinstvene te unificirane politike između društava, od iznimnog je značaja realizacija usklađenja koje će prethoditi postupku konsolidacije. Također, osnovno je pravilo da svi financijski izvještaji moraju biti primijenjeni na isti datum, što konsolidirani financijski izvještaj čini realnijim odnosno usporedivim s maticom. U slučaju da to nije primjenljivo, dolazi se do potrebe izrade dodatnih izvještaju koji će u tom slučaju biti datirani na isti datum kao i oni od matice, odnosno matičnog društva (Pervan, 2011.).

3.2.3. Međunarodni standard financijskog izvještavanja 12 (MSFI 12)

MSFI 12 predstavlja standard koji se primjenjuje pri poslovnim subjektima u kojima su prisutne dodatne informacije o udjelima u ovisnim, pridruženim subjektima, subjektima pod zajedničkom kontrolom te nekonsolidiranim subjektima. U tu svrhu, osnovna je namjera predmetnog MSFI-ja različitim subjektima omogućiti lakšu primjenu pri sljedećim elementima društva (Pervan, 2017.):

- *Učinke različitih udjela na njegov financijski rezultat, financijski položaj te novčane tijekomove,*

- *Prirodu njegovih udjela i rizike povezane sa njegovim udjelima u drugim subjektima.*

Također, subjekt je dužan objaviti informacije o značajnim pretpostavkama i prosudbama a sve u cilju utvrđivanja opsega kontrole nad drugim subjektom, domenu zajedničkog posla, vrstu utjecaja nad drugim subjektom te vrste zajedničke kontrole.

MSFI 12 zahtijeva odvojenu objavu informacija za različite vrste ulaganja. Kod udjela u ovisnim subjektima potrebno je objaviti informacije koje omogućavaju korisnicima financijskih izvještaja da:

(a) razumiju:

- *sastav grupe,*
- *ne kontrolirajuće udjele u poslovima i novčanim tokovima grupe i*

(b) ocjene:

- *prirodu i obujam značajnih ograničenja subjektove sposobnosti da pristupi ili koristi imovinu grupe i podmiri obveze grupe,*
- *prirodu i promjene u riziku povezanom s njegovim udjelima u konsolidiranim strukturiranim subjektima,*
- *posljedice promjena u svom vlasničkom udjelu u ovisnom subjektu koje ne dovode do gubitka kontrole,*
- *posljedice gubitka kontrole u ovisnom subjektu tijekom izvještajnog perioda (MSFI 12, t.4B.).*

U slučaju postavljanja zahtjeva pred matricu ili ovisnog društva u cilju pružanja financijske pomoći konsolidiranom strukturiranom subjektu, prema MSFI 12 standardima, subjekt ima obvezu objaviti prirodu uvjeta svih njegovih ugovora. Također, za svaki nekonsolidirani ovisni subjekt, investicijski subjekt dužan je objaviti kada je potrebno primijeniti izuzeće od postupaka konsolidacije.

Strukturirani subjekt predstavlja jednu od sastavnih kategorija uključenih unutar MSFI 12 kojom je predmetni subjekt ustrojen načinom da primjerice glasačka prava nisu prevladavajući faktor u odlučivanju o tome tko u njemu ima kontrolu, kao što je

slučaj kad se neka glasačka prava isključivo odnose na administrativne poslove. Ukoliko je u određenom vremenskom razdoblju izvještavanja, određeni subjekt pružio određenu vrstu podrške koja je ostvarena bez ugovorne obveze određenom subjektu, nastaje obveza objave predmetne vrste, te ukoliko je bila uključena financijska podrška i obuhvaćeni opseg iste (Pervan, 2017.).

4. Računovodstvo konsolidacije financijskih izvještaja

Konsolidirani financijski izvještaji prikazuju uspješnost poslovanja i financijski položaj grupe poduzeća (podružnice) što dovodi do prezentacije kao da se radi o jednom poduzeću (matici). Predmetni izvještaji imaju veliki značaj kako za dioničare tako i za vjerovnike matice. Računovodstvena načela koja je potrebno primijeniti pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja ne razlikuju se (u osnovi) od onih računovodstvenih načela koja se primjenjuju pri sastavljanju temeljnih financijskih izvještaja. Proces sastavljanja financijskih izvještaja odnosi se na postupak spajanja odvojenih, odnosno zasebnih temeljnih financijskih izvještaja koji u jedinstvenom smislu predstavlja financijski položaj i poslovne aktivnosti skupine poduzeća.

4.1. Postupci konsolidacije

Aktivnosti koje podrazumijevaju postupak konsolidacije provode se u radnim bilješkama za konsolidaciju. Sam postupak obuhvaća utvrđivanje manjinskih interesa što prethodi dvjema osnovnim operacijama, odnosno postupcima dodavanja i eliminacije (Šlibar, 2010.):

1. Utvrđivanje manjinskog interesa.

Investitori trebaju steći više do 50% udjela nekog poduzeća ili dionica kako bi ispunili uvjet za konsolidaciju, a kada matica poduzeća ostvari više od 50% dionica, dioničari podružnice drže ostali dio koji se nazivaju manjinskim dioničarima, a njihov interes se naziva manjinski interes.

Zbog preostalog dijela dionica kojeg drže manjinski dioničari, oni imaju jasno izražena potraživanja prema dobiti neto imovini podružnice. U konsolidirane izvještaje je uključena sva imovina, dobit i sve obveze podružnica, te je i uključen nekontrolirani udjel manjinskih dioničara koji se iskazuje između glavnice i obveza u konsolidiranoj bilanci, te on predstavlja jednostavan i proporcionalan udio neto imovine podružnice. U konsolidiranom izvještaju u neto dobiti udio manjinskih dioničara oduzima se od dobiti raspoložive svim dioničarima.

2. Eliminacija unutar grupnih transakcija

Sastoji se od eliminacije transakcija i unutar grupnih salda, što uključuje dividende, prihode i rashode u cijelosti. Dugotrajna imovina, uključujući i zalihe, gubici i dobiti proizašli iz unutar grupnih transakcija koji su prethodno bili priznati u knjigovodstvenom smislu eliminiraju se u cijelosti.

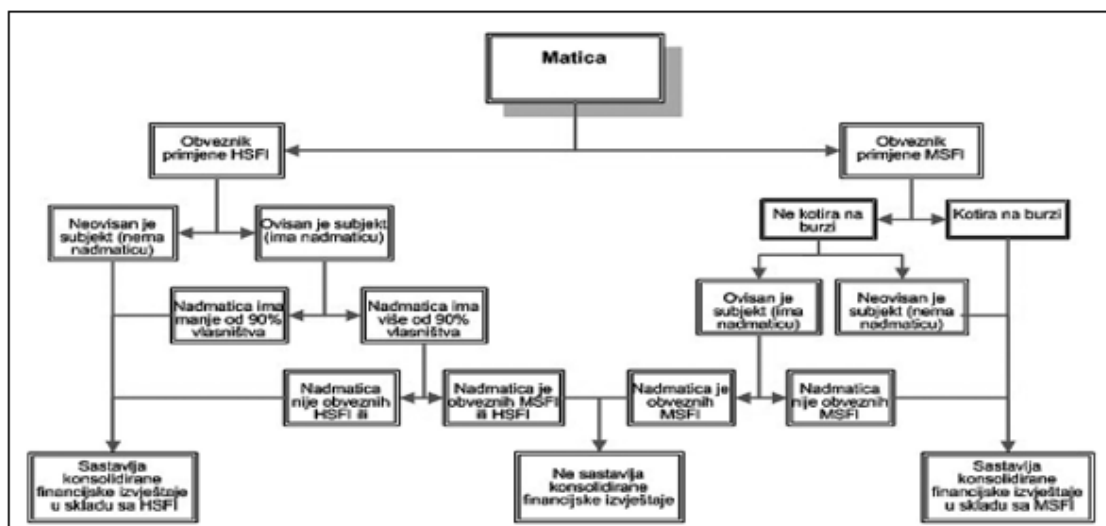
3. Eliminacija knjigovodstvene svote matičnog ulaganja u ovisna društva i

4. Matičnog dijela u glavnici ovisnih društava - goodwill-a:

Postupak podrazumijeva eliminaciju knjigovodstvene svote matičnog ulaganja u ovisnom poduzetniku i matičnog dijela u kapitalu ovisnog poduzetnika te se utvrđuje pozitivan *goodwill* (plaćena vrijednost je veća od fer vrijednosti neto imovine) koji se evidentira kao dugotrajna nematerijalna imovina, odnosno prihod u razdoblju spajanja (*negativan goodwill*).

Ukoliko se radi o goodwill-u koji se evidentira kao dugotrajna nematerijalna imovina tada se početno vrednuje po trošku stjecanja, dok se naknadno vrednuje po trošku, umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti (MSFI 3), odnosno po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti i akumuliranu amortizaciju uz korisni vijek trajanja od najviše pet godina (HSFI 2) (Šlibar, 2010.).

Slika 5. Obveznici konsolidacije

Izvor: Šlibar D., (2010) *Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja i izrada plana konsolidacije.*, *Računovodstvo i porezi u praksi.*, Centar za računovodstvo mi financije u praksi, 11/2010., Zagreb.

4.2. Korisnici konsolidacije

Vrlo često konsolidirani financijski izvještaji definiraju „krvnu sliku“ ukupnih resursa pripojenih gospodarskih subjekata koje kontrolira matično poduzeće.

Konsolidirani izvještaji pružaju nam uvid u informacije o resursima i aktivnosti sveukupne skupine kao jedinstvenog ekonomskog subjekta.

Korisnike konsolidiranih financijskih izvještaja možemo podijeliti u sljedeće tri skupine (Baker, 2008):

- a) investitori u dugoročne vlasničke vrijednosne papire (dionice) i dugoročni vjerovnici,*
- b) menadžment matičnog poduzeća,*
- c) ostali korisnici.*

a) investitori u dugoročne vlasničke vrijednosne papire (dionice) i dugoročni vjerovnici

Konsolidirani financijski izvještaji jesu jedan od glavnih informativnih oblika prvenstveno pojedincima, odnosno onoj skupini subjekata koji pokazuju dugoročni interes za određeno poduzeće, u što ubrajamo potencijalne te postojeće dioničare matičnog poduzeća. Isti, s velikom interesom prate rezultate poslovanja s obzirom da na temelju istih vrlo često se vrši i procjena sposobnosti menadžmenta matice s obzirom da su dioničari u suštini povjerali svoj ulagački dio upravo predmetnoj skupini profesionalaca.

Također, konsolidirani financijski izvještaji jesu i izuzetno važan alat u procjeni poslovnih rezultata podružnica matičnih poduzeća prvenstveno bankama, koje nerijetko predstavljaju nezaobilaznog dionika u različitim etapama poslovanja određenog poduzeća ili od kojih su kupljene obveznice. Prema podružnicama direktna potraživanja imaju sami vjerovnici, s obzirom da su podružnica i matica u svojoj suštini odvojeni pravni subjekti.

Svaka vrsta vjerovnika analizira različite financijske izvještaje, tako primjerice temeljni financijski izvještaji u većoj mjeri pobuđuju interes kratkoročnih vjerovnika, nego primjerice konsolidirani financijski izvještaji.

Razlog je za to veći interes kratkoročnih vjerovnika za tekućom solventnošću u odnosu na dugoročnu profitabilnost matice.

b) menadžment matičnog poduzeća

Uz dioničare matice, najveći interes za tekućim informacijama konsolidiranih i pojedinim financijskim izvještajima ima menadžment matice.

Menadžment matice ima mogućnost kontrolirati, odnosno utjecati na financijske politike podružnice, međutim prvenstveno mora raspolagati izvještajima o financijskoj situaciji te rezultatu podružnica za proteklo računovodstveno razdoblje.

Menadžment matice može obavljati kontrolu na razini skupine sagledavanjem financijske situacije, financijskih rezultata te novčanog toka svih podružnica.

c) ostali korisnici

U ostale korisnike ubrajamo i financijske analitičare, bez čijih je rezultata djelovanje financijskog tržišta danas teško zamislivo.

Također, interes za konsolidiranim financijskim izvještajima može pokazati i porezna uprava, prvenstveno poradi prikupljanja različitih informacija koje se odnose na uspješnost skupine u odnosu na uspjeh svakog člana skupine kao poreznog obveznika (Gulin, 1999.).

Konsolidirani financijski izvještaji iako u svojoj suštini predstavljaju značajne prednosti, isti obuhvaćaju i određeni vid nedostataka i ograničenja koja će biti obrazložena u nastavku.

4.3. Nedostaci i ograničenja konsolidacije

Konsolidirani financijski izvještaji uz različite prednosti koje nude, isti također obuhvaćaju i određena ograničenja kao primjerice sljedeća (Gulin, 1999.):

- a) *Financijski pokazatelji na temelju konsolidiranih financijskih izvještaja agregatni su pokazatelji koji u svojoj suštini ne predstavljaju pojedine podružnice kao niti maticu.*
- b) *Putem konsolidiranih financijskih izvještaja nije moguće dobiti uvid u cjelokupne informacije na temelju kojih je moguće kontrolirati pojedinu članicu skupine, s obzirom da se domena predmetnih informacija dostupna isključivo uvidom u bilješke koje su sastavni dio temeljnih financijskih izvještaja pojedinih članica.*

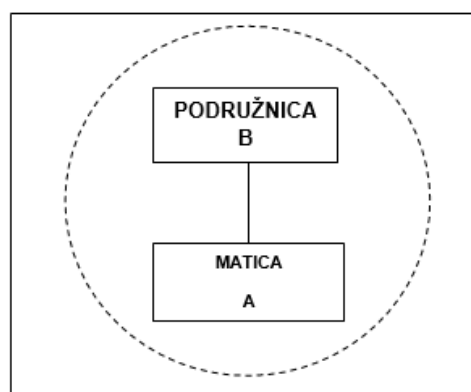
- c) *Konsolidirani zadržani dobiti konsolidirane bilance nisu u cijelosti raspoloživi za raspodjelu dividendi, jer dio može predstavljati udjel matice u neraspodijeljenim dobitima podružnice.*
- d) *Pojedina konta poduzeća čiji se financijski izvještaji konsolidiraju nisu uvijek usporedivi, kao primjerice kvaliteta i dužina pojedinih potraživanja dužina poslovnog ciklusa različitih poduzeća a skupine može se razlikovati ili npr. kvaliteta i dužina pojedinih potraživanja također mogu biti neusporedivi.*
- e) *Financijski rezultat i financijska situacija članova skupine nisu objavljeni u konsolidiranim financijskim izvještajima. Tako loši ili dobri rezultati i financijska situacija nekih poduzeća mogu se skrivati iza rezultata ili financijske situacije drugih.*

4.4. Proces konsolidacije financijskih izvještaja

Nakon obuhvaćenog različitog teorijskog spektra koji se odnosio na domenu konsolidacije u prethodnom tekstu, poradi jasnije prezentacije kako predmetni postupak u svojoj suštini izgleda u stvarnosti, za ilustraciju istoga, uzet će se primjer konsolidacije bilance dva poduzeća od kojih jedno predstavlja podružnicu a drugo maticu što jest prikazana u nastavku ovoga rada.

Prije izrade primjera poželjno je definirati pojam konsolidiranog subjekta, koju predstavlja skupina poduzeća koja čine najmanje dva poduzeća (podružnice i matice) što je ilustrirano u sljedećem prikazu (Gulin, 1999.).

Slika 6. Prikaz konsolidiranog subjekta

Izvor: Gulin D. (1999) *Konsolidacija financijskih izvještaja*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 8.

Na prethodnoj slici br.6, manjim su pravokutnicima definirane podružnica i matica (pravni subjekti). Konsolidirani subjekt je označen isprekidanom linijom kružnice te on predstavlja jedinstveni ekonomski subjekt. Kao vanjske utjecaje smatramo sve vlasničke odnose ili transakcije koje prelaze isprekidanu liniju te se oni odražavaju na konsolidirane financijske izvještaje. Transakcije i poslovni događaji koji se odvijaju unutar konsolidiranog subjekta ne odražavaju se na konsolidirane financijske izvještaje, s obzirom da su iste tretirane kao transakcije unutar jednog računovodstvenog subjekta i kao takve nisu uključene u konsolidirane financijske izvještaje (Gulin, 1999.). Slijedom navedenog, na koncu godine konsolidira se bilanca 31.12.2019. godine koja je prikazana u nastavku unutar tablice 3.

Tablica 3. Bilance poduzeća 31.12. 2019. godine

Redni br.	Pozicija	Dioničko društvo	
		A	B
1.	Zemljište	25.000	15.000
2.	Oprema (neto)	375.000	250.000
3.	Ulaganje u B	300.000	-
4.	Zalihe	95.000	60.000
5.	Potraživanja	84.000	30.000
6.	Žiro račun	5.000	3.000
	Ukupna imovina	884.000	358.000
7.	Obične dionice	500.000	200.000
8.	Zadržani dobiti	124.000	100.000
9.	Dugoročne obveze	200.000	50.000
10.	Kratkoročne obveze	60.000	8.000
	Ukupni kapital i obveze	884.000	358.000

Izvor: Gulin D., (1999) *Konsolidacija financijskih izvještaja.*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 7.

Poradi konsolidacije navode se sljedeći bitni elementi nastali iz prethodnih međusobnih poslovnih odnosa:

Matica A primjenjuje metodu udjela za praćenje ulaganja u dionice društva B. Postupak u kojem se ulažu dionice vodi se po knjigovodstvenoj vrijednosti neto imovine društva B, a saldo ovoga konta mijenja se sukladno promjeni udjela matice A u društvu B (prihodi ili rashodi od udjela u povezanim poduzećima) i visini izglasanih dividendi društva B. Iznos na kontu ulaganja u dionice društva B ne mijenja se za iznos nerealiziranih među kompanijskih prihoda.

2. Podružnica B duguje matici A 1.000 kn na kraju 2019. godine.

3. Podružnica B kupila je u 2000.god. sirovine od matice A vrijednosti 6.000 kn. Ove su zalihe sirovina (za podružnicu) istovremeno za maticu A gotovi proizvodi čiji je trošak (trošak prodanih proizvoda) 4.000 kn. Podružnica B iskazala je na kraju 2019. godine zalihe sirovina u vrijednosti od 6.000 kn. Slijedom navedeni poslovnih aktivnosti te zbrajanjem bilančnih pozicija dvoje društava, dolazimo do sljedećih konsolidiranih vrijednosti.

1. $Zemljište = 25.000 + 15.000 = 40.000$

2. $Oprema = 375.000 + 250.000 = 625.000$

3. $Zalihe = 95.000 + 60.000 - 2.000 = 153.000$

(2.000 je međukompanijska dobit)

4. $Potraživanja = 84.000 + 30.000 - 1.000 = 113.000$

(1.000 je međukompanijsko potraživanje od matice A)

5. $žiro račun = 5.000 + 3.000 = 8.000$

6. $Obične dionice = 500.000 + 200.000 - 200.000 = 500.000$

7. $Zadržana dobit = 124.000 + 100.000 - 102.000 = 122.000$

(2.000 je međukompanijska dobit)

8. $Dugoročne obveze = 200.000 + 50.000 = 250.000$

9. $Kratkoročne obveze = 60.000 + 8.000 - 1.000 = 67.000$

(1.000 je međukompanijska obveza društva B)

Na temelju izvršene konsolidacije, konsolidirana bilanca dioničkog društva A i njegove podružnice poprima vrijednosti koje su prikazane u sljedećoj tablici.

Tablica 4. Konsolidirana bilanca A i podružnice na dan 31.12.2019. godine.

Redni br.	Pozicija	Konsolidirani iznos
1.	Zemljište	40.000
2.	Oprema (neto)	625.000
3.	Zalihe	153.000
4.	Potraživanja	113.000
5.	Žiro račun	8.000
	Ukupna imovina	939.000
6.	Obične dionice	500.000
7.	Zadržani dobiti	122.000
8.	Dugoročne obveze	250.000
9.	Kratkoročne obveze	67.000
	Ukupni kapital i obveze	939.000

Izvor: Gulin D., (1999) *Konsolidacija financijskih izvještaja.*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 8.

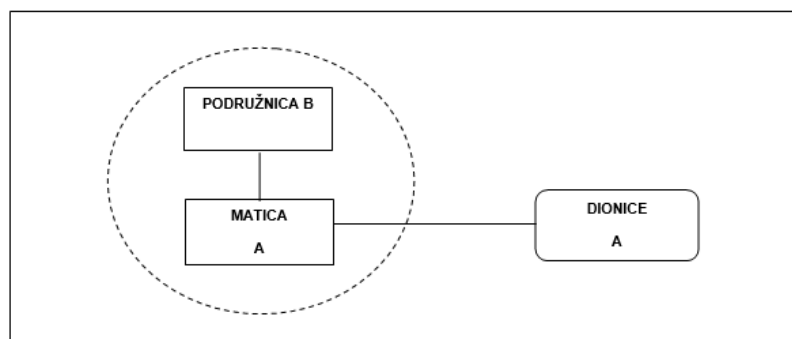
Prethodno naveden je osnovni pristup u konsolidaciji financijskih izvještaja, međutim tom procesu od iznimne je važnosti usmjeriti pažnju na sljedeće bitne operacije (MRS 27., toč. 15. i 17.):

1. Financijski izvještaji matice i njezinih podružnica zbrajaju se kao da se radi o jednom računovodstvenom subjektu, i to po načelu jednakih pozicija.
2. U cilju izrade konsolidiranog izvještaja koji bi grupu predstavili kao jednu ekonomsku cjelinu, potrebno je eliminirati međukompanijske transakcije, odnosno poslovne događaje poput:
 - a) *Međukompanijska potraživanja i obveze - potraživanja matice i obveze podružnica međusobno se poništavaju i obrnuto,*
 - b) *Međukompanijska ulaganja koja su obuhvaćena različitim udjelima ili dionicama, eliminiraju se s glavnicom podružnica,*
 - c) *Međukompanijski gubici ostvareni unutar skupine isključuju se iz konsolidacije.*

- **Međukompanijska ulaganja**

U prethodnoj situaciji bila je prikazana matica A i podružnica B. Međutim, dionice matice A, nalaze se u vlasništvu dioničara koji predstavlja izvan konsolidirani subjekt, dokle dionice podružnice B u 100% vlasništvu drži matica A. U domeni konsolidiranog subjekta, odnosno točke gledišta konsolidacije iste ne predstavljaju glavne dionice (Gulin, 1999.).

Slika 6. Prikaz odnosa dionica konsolidiranog subjekta

Izvor: Gulin D., (1999) *Konsolidacija financijskih izvještaja.*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 10.

Potreba o poništavanju ulaganja u dionice podružnice s glavnicom podružnice od iznimne je važnosti, prvenstveno poradi toga što matica ulaganje u sebe ne može

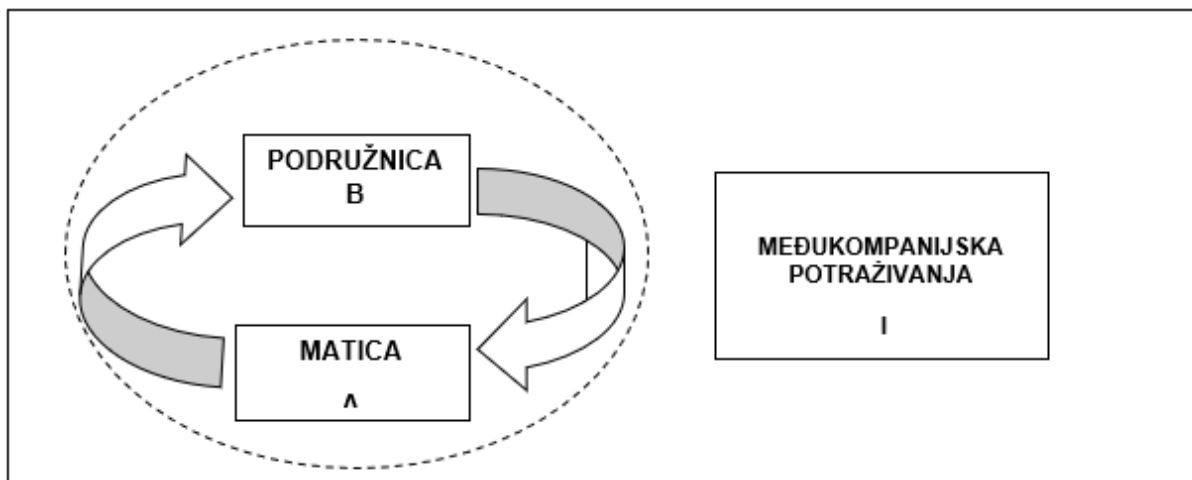
iskazati. Nadalje, zadržana dobit podružnice u konsolidiranom financijskom izvještaju se ne iskazuju s obzirom da ista predstavlja vlasnički udjel zadržan unutar konsolidiranog subjekta za razliku od zadržane dobiti i zakonskih rezervi matice koje će biti iskazane u konsolidiranom financijskom izvještaju.

Istovremeno, zadržana dobit matice iskazuje se u konsolidiranom izvještaju zbog toga što je to iznos neraspodijeljene dobiti iz prethodnih razdoblja konsolidiranog subjekta. Zadržana dobit matice iskazuju kao konsolidirana zadržana dobit s obzirom da konsolidirani subjekt ima vanjske dioničare (Gulin, 1999.).

- **Međukompanijska potraživanja i obveze**

S perspektive konsolidiranog subjekta međusobne obveze i potraživanja se poništavaju ili ne postoje, prvenstveno iz razloga da određeno poduzeće određena financijska sredstava ne može dugovati samom sebi.

Slika 7. Prikaz među kompanijskih ulaganja

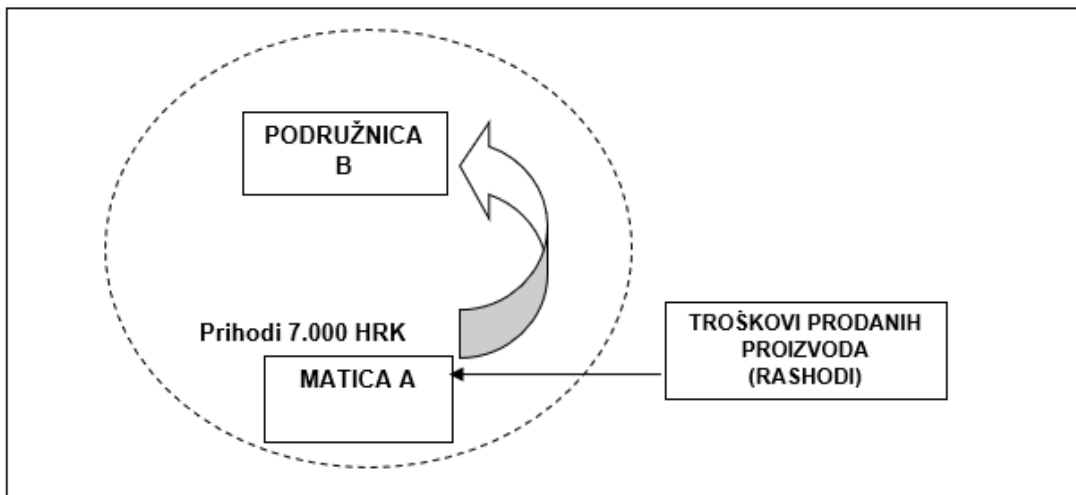

Izvor: Gulin D., (1999) *Konsolidacija financijskih izvještaja.*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 11.

- **Među kompanijski dobiti i gubici**

U konsolidirane izvještaje nisu uključeni među kompanijski gubici i dobiti (profiti). Također, prodajom gotovih proizvoda podružnici matica je ostvarila dobit koja se ne predstavlja predmetom uključenosti u konsolidirane financijske izvještaje, što je prikazano na sljedećem prikazu:

Slika 8. Među kompanijski dobiti (gubici)

Izvor: Gulin D., (1999) *Konsolidacija financijskih izvještaja.*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 11.

Poništavanje ili eliminacija međukompanijskih dobitaka na razini financijskog izvještaja konsolidiranog subjekta leži na činjenici da određeno poduzeće u svom financijskom izvještaju ne priznaje dobit onda kada se zalihe kreću unutar samog poduzeća iz jednog pogona u drugi pogon.

Matično poduzeće ostvaruje razliku (dobit) između prihoda i troškova prodanih zaliha (rashoda) u transakciji s podružnicom. Međutim to ne podrazumijeva predmet konsolidacije s obzirom da se radi o transakciji unutar konsolidiranog subjekta.

Za iznos utvrđene razlike (dobiti) umanjuje se vrijednost zaliha kao i iznos zadržane dobiti konsolidiranog subjekta. Predmetna razlika često se označava kao nerealizirana (neostvorena) među kompanijska dobit (Gulin, 1999.).

- **Radne bilješke za konsolidaciju**

Konsolidirani subjekt koji se sastoji od podružnice i matice, predstavlja odvojene pravne subjekte s vlastitim poslovnim knjigama, odnosno dnevnikom, glavnom knjigom i pomoćnom knjigom gdje predmetna 2 subjekta zasebno sastavljaju vlastite temeljne financijske izvještaje.

Sljedom navedenog, vrši se eliminacija i zbrajanje pojedinih pozicija gdje se na razini konsolidiranog subjekta vrši predmetna operacija između podružnice i same matice. Proces konsolidacije obavlja se u radnim bilješkama za konsolidaciju. Radne bilješke obično se kreiraju sa sljedećim sadržajem:

Tablica 5. Prikaz radnih bilješka za konsolidiranu bilancu matice A i podružnice B na dan 31.12.

R. br. Pozicija	A	B	Eliminacije		Konsolidacija
			Duguje	Potražuje	
1. Zemljište	25.000	15.000			40.000
2. Oprema (neto)	375.000	250.000			625.000
3. Ulaganje u dionice „B“	300.000	60.000		a) 300.000	
4. Zalihe	95.000	30.000		b) 2.000	153.000
5. Potraživanja	84.000	3.000		c) 1.000	113.000
6-Žiro račun	5.000	358.000			8.000
Ukupno	884.000	200.000		303.000	939.000
7. Obične dionice	500.000	100.000	a) 200.000		500.000
8. Zadržana dobit	124.000	50.000	a) 100.000 b) 2.000		122.000
9. Dugoročne obveze	200.000	8.000			250.000
10. Kratkoročne obveze	60.000	358.000	c) 1.000		67.000
Ukupno	884.000	15.000	303.000		939.000

Izvor: Izrada autorice prema Gulin D., (1999): *Konsolidacija financijskih izvještaja.*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 12.

U tablici br. 5 iskazane su radne bilješke konsolidiranih financijskih izvještaja koje se odnose na pozicije financijskih izvještaja podružnice i matice obuhvaćenih predmetom konsolidacije.

Predmetni se postupak temelji na eliminiranju/poništanju te dodavanju među kompanijskih pozicija. Posebne bilješke ne rade se za one pozicije koje se zbrajaju, a koje predstavljaju rezultate poslovnih događaja konsolidiranog subjekta s izvanjskim svijetom.

Eliminacijska se knjižena vrše za one transakcije ili poslovne događaje koje su predmet poništavanja ili eliminacije i koje se odvijaju unutar konsolidiranog subjekta. U radnim bilješkama za eliminacijska knjiženja postoje posebne kolone, a u posljednjoj koloni se nalaze rezultati konsolidacije onih pozicija financijskih izvještaja koja se konsolidiraju.

5. Konsolidacija financijskih izvještaja u poduzeću Varteks d.d.

Varteks d.d. je jedna od najstarijih hrvatskih poduzeća koje se bavi proizvodnjom tekstilne industrije. Ova značajna hrvatska tvrtka postala je sinonim za kvalitetu odjeće na nacionalnom tržištu te predstavlja jedinstven tekstilni brend u ponudi modnih artikala od tekstila. Tvrtka se bavi maloprodajom tekstilnih artikala i proizvodnjom tkanine, a njezini proizvodi iznimno visoke kvalitete izrađuju se na domaćem tržištu te predstavljaju izvorni hrvatski tekstilni proizvod.

Tradicijom poslovanja Varteks je postao brendirana modna marka namijenjena široj ciljanoj publici hrvatskih građana. Modna konfekcija ovog poduzeća usmjerena je na liniju odjeće za muškarce i žene za posebne namjene (sigurnost, radna odjeća, zaštita na radu, vojne svrhe), ali i odjeće za svečanu namjenu za muškarce i žene, poput odijela, kravata, košulja, haljina te poslovnih odjevnih kombinacija za žene.

U ovom poglavlju bit će prikazan poslovni profil poduzeća Varteks te konsolidacija i analiza konsolidiranih financijskih izvještaja Varteksa na razini Grupe Varteks za 2019. godinu.

5.1. Varteks d.d. – poslovni profil poduzeća

Varteks je jedna od vodećih tekstilnih i modnih poduzeća u Hrvatskoj s gotovo stoljetnom tradicijom. Počeci Varteksa datiraju iz 1918. godine kada je osnovana Tekstilna tvornica Varaždin. Proizvodnja vunenog prediva i tkanina započinje 1922. godine, dok se 1926. godine proizvodni proces širi na izradu odjevnih predmeta, a već 1929. godine otvara prva prodavaonica. Tvornica do 1948. nosi naziv Tekstilna industrija d.d. Varaždin ili skraćeno Tivar. Pod kasnijim imenom Varteks, tvornica izrasta u najvećeg proizvođača i izvoznika tekstila u zemlji. Tvrtka danas predstavlja zaokruženu gospodarsku cjelinu, od proizvodnje prediva i tkanina, do izrade gotovih odjevnih predmeta i njihovog plasmana na tržište kroz vlastitu mrežu robnih kuća i prodavaonica, te vlastitih tvrtki u inozemstvu.

Na početku je bilo preko 10000 zaposlenih, a sada ih ima preko 1000 zaposlenika među najvećim poslodavcima u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Danas je Varteks poduzeće u privatnom sektoru koje kotira na Zagrebačkoj burzi, a nastalo je

1992. godine pretvorbom tada društvenog poduzeća Varteks Holding Varaždin. Njegov temeljni kapital iznosi 384,1 milijun kuna, a tržišna kapitalizacija 36,1 milijun kuna. Varteks ostvaruje godišnje prihode od 173 milijuna kuna te aktualno rashode od 175 milijuna kuna, gdje uslijed promjenjivih tržišnih uvjeta aktualno posluje s gubitkom u poslovanju. Tendencija njegova poslovanja ima pozitivne razvojne perspektive u budućnosti s obzirom na konzistentnu potražnju za njegovim proizvodima.

Slika 9. Proizvodni pogon poduzeća Varteks d.d.

Izvor: Varteks (2021) *Priča o Varteksu*

Dionice Varteksa d.d. pod burzovnom oznakom VART uvrštene su na Zagrebačku burzu u kotaciji Službenog tržišta. Društvo je upisano u registar Trgovačkog suda u Varaždinu, poslovni broj iz upisnikaje Tt 95/463-2 (MBS) 070004039, M.B. 3747034, OIB: 00872098033 VAT: HRO0872098033 (Varteks, 2019.). Društvo, osigurava redovan pristup informacijama o svom radu i djelovanju, kao i podatke o činjenicama i okolnostima koje mogu utjecati na cijenu dionica (cjenovno osjetljive informacije). Postupa na jednak način i pod jednakim uvjetima prema svim dioničarima neovisno o broju dionica kojima raspolažu, zemlji njihova podrijetla, te njihovim drugim svojstvima (Varteks, 2019.). Pravo glasa obuhvaća sve dioničare na način da je broj glasova koji im pripadaju u Glavnoj skupštini jednak broju njihovih dionica.

Varteks kroz povijest činili su vlastiti brandovi Varteks, PhillipeVartin, Luis Fabre, Edora, Focus, Varteks International, DiCaprioby Varteks. Danas opet objedinjuje svoju ponudu kao krovni brand Varteks. Varteks ima 4 glavne kategorije poslovanja: maloprodaja koja se sačinjava od razvoja, proizvodnje i prodaje vlastitih robnih marki, veleprodaja i zastupstva, proizvodnja za druge, odnosno ugovoreni poslovi, većinom izvozni te specijalna odjeća kao proizvodnja i prodaja odjeće specijalne namjene.

U ožujku 2020. godine Varteks je zbog pandemije korona virusa u Hrvatskoj i svijetu počeo proizvoditi perive pamučne maske za lice, prvih 70 000 maski donirao Civilnoj zaštiti i MUP Republike Hrvatske (Varteks, 2019.).

Najskuplja linija Varteks je šivanje po mjeri, koriste se tkanine najpoznatijih talijanskih proizvođača kao što su: Loro Piana, Marzotto i Marlane. VARTEKS LIMITED je kolekcija koja glasi kao najkvalitetnija kategorija koju Varteks nudi, koja jasno pokazuje ambicije k unaprjeđenju kvalitete cijelog portfelja, ali i doprinosi profitabilnosti. Varteks je 2018. godine otvorio web shop, novi prodajni kanal koji je jako dobro prihvaćen od strane kupaca te u 2019 godini prodano više od 11 000 artikala (Varteks, 2019.). Također, pokreće i unikatni projekt MODNI AUTOBUS (putujući autobus) koji spaja fizičku i pokretnu trgovinu, obišao je više od 120 mjesta u Hrvatskoj.

Stoljetnu tradiciju Varteksa prepoznaju svjetski brandovi s kojima surađuje: HUGOO BUSS, J. LINDEBERG ITD. Za Hugo Boss proizvodi od 1994. godine te je već petnaestak posljednjih godina na vrhu, a za J. Lindeberg od 2003. godine proizvodi i razvija muške odjevne predmete. J.Lindeberg je skandinavska modna kuća osnovana 1996. godine u Stockholmu s vizijom kreiranja internacionalne robne marke.

5.2. Prikaz i analiza konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe Varteks za 2019. Godinu

Grupa Varteks d.d. priprema svoje financijske izvještaje u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI). U procesu konsolidacije i pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja Varteks se vodi odrednicama Zakona o računovodstvu, Međunarodnim standardima financijskog

izvještavanja (MSFI) 10 i 12, te Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 27, koji se odnose na domenu konsolidacije te specificiraju problematiku i procese koji se odvijaju u toku sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja.

Grupa Varteks sastavljena je od matice i ovisnih društava te je kao takva obveznik sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja. Varteks d.d. Varaždin kao matica društva ima kontrolu nad pet ovisnih društava koji zajedno čine Grupu te je njihovo poslovanje temelj sastavljanja financijskih izvještaja svakog pojedinog društva, gdje se potom procesom zbrajanja i eliminacije transakcija između matice i ovisnih društava sastavljaju jedinstveni konsolidirani financijski izvještaji na razini Grupe, koji pružaju svim dionicima poslovnog procesa Varteksa transparentne i objektivne informacije o uspjehu poslovanja Varteks Grupe.

Tablica 6. Matica i ovisna društva Varteks Grupe

Naziv ovisnog društva	Udio u vlasništvu		Udio u glasačkim pravima	
	2020. i 2019. god		2020. i 2019. god	
Varteks PRO d.o.o. Varaždin	100%	100%	100%	100%
Varteks Trgovina d.o.o. Široki Brijeg	100%	100%	100%	100%
Varteks d.o.o.e.l. Skopje	100%	100%	100%	100%
Varteks Mont d.o.o. Podgorica	100%	100%	100%	100%
V-projekt d.o.o. Varaždin	100%	100%	100%	100%

Izvor: obrada autorice prema Varteks (2020): *Godišnje izvješće za 2019. godinu*

Grupa Varteks ima pet ovisnih društava, od kojih je tri u inozemstvu, a dva su u Hrvatskoj te svih pet zajedno čine Varteks Grupu. Što se tiče osnovne djelatnosti ovisnih društava, Varteks PRO d.o.o. Varaždin bavi se trgovinom, posredovanjem i proizvodnjom odjeće. Nadalje, društva Vartek Trgovina d.o.o. Široki Brijeg, Vartek d.o.o.e.l. Skopje i Varteks Mont d.o.o. Podgorica kao osnovnu djelatnost imaju trgovinu i posredovanje u trgovini, dok V-projekt d.o.o. Varaždin ima trgovinu i usluge kao osnovnu djelatnost.

Društva VartekdMint d.o.o.Podgorica, Varteks Trgovina d.o.o. Široki Brijeg i Varteks d.o.o. i.e. Skopje nisu aktivna, ne posluju te se kao takva ne konsolidiraju u sastavljanju financijskih izvještaja. Ista ne obavljaju nikakve poslovne aktivnosti te kao takve ne ostvaruju nikakve financijske rezultate, pa se njihovi financijski izvještaji ne sastavljaju niti konsolidiraju u jedinstveni izvještaj Grupe. Tijekom 2020. godine

društvo V-projekt d.o.o. Varaždin pripojeno matičnom društvu Varteks d.d. Varaždin, gdje je pripajanje provedeno prema knjigovodstvenim vrijednostima. Također, društvo Varteks Textile Limited London je brisano 2019. godine iz registra tvrtki, umanjujući tako Grupi za jedno ovisno poduzeće.

Konsolidirani financijski izvještaji društva sastavljeni su prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, s posebnim naglaskom na MSFI 10 i 12, te također uključujući u proces sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja i MRS 27, budući da se navedeni standardi odnose na problematiku sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja. Primarno su sastavljeni financijski izvještaji svakog pojedinog ovisnog društva koje posluje, a uključuju primarno Varteks Pro i V – projekt Varaždin, temeljem kojih se izvršila eliminacija transakcija između matice i ovisnih društava da bi se mogli dobiti jedinstveni konsolidirani financijski izvještaji.

Konsolidirani financijski izvještaji Varteks Grupe su sastavljeni metodom povijesnog troška, osim uključivanja građevinskih objekata i zemljišta koja su vrednovana prema fer vrijednosti, primjenjujući odgovarajuće računovodstvene politike, naročito u sastavljanju bilješki uz financijske izvještaje. Računovodstvene politike se dosljedno provode na cijelo računovodstvo poslovanja Grupe Varteks te su kao takve identične politikama koje su bile provedene prethodnih godina u poslovanju, uz izuzeće politika koje su usvojene prvom primjenom MSFI – a 16. Svi konsolidirani financijski izvještaji Grupe Varteks prikazani su u kunama, koja je ujedno i funkcionalna valuta cijele Grupe. U nastavku će biti prikazani konsolidirani financijski izvještaji Varteks Grupe i analitika poslovanja temeljem konsolidiranih financijskih izvještaja za 2019. godinu

5.2.1. Prikaz konsolidacije bilance matice i ovisnih društava Grupe Varteks za 2019. godinu

Proces konsolidacije bilance u Varteks Grupi predstavlja sastavljanje konsolidiranog financijskog izvještaja temeljem zbrajanja i eliminacije internih odnosa u bilanci matice i ovisnog društva Varteks PRO d.d. Varaždin. Stoga će se u nastavku prikazati zasebna bilanca matice i ovisnog društva Varteks Grupe, da bi se procesima zbrajanja i eliminacije mogla sastaviti konsolidirana bilanca Varteks Grupe za 2019. godinu. U nastavku je prikazana bilanca matice poduzeća Varteks

Tablica 7. Prikaz Bilance matice – Varteks d.d. stanje na dan 31.12.2019

Obveznik: Varteks d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	214.790.952	227.622.796
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	1.595.856	1.767.667
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	1.485.856	1.657.667
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	110.000	110.000
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	198.128.480	213.411.503
1. Zemljište	011	52.074.888	52.075.281
2. Građevinski objekti	012	47.480.050	60.907.780
3. Postrojenja i oprema	013	21.193.062	22.768.943
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	1.352.432	1.749.400
8. Ostala materijalna imovina	018	232.048	232.048
9. Ulaganje u nekretnine	019	75.796.000	75.678.051
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	12.178.764	12.221.930
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	4.550.600	4.530.600
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	7.622.264	7.685.430
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030	5.900	5.900
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	2.887.852	221.696
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032	2.617.018	0
4. Ostala potraživanja	035	270.834	221.696
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	41.211.443	54.384.355
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	26.434.796	40.121.637
1. Sirovine i materijal	039	11.041.816	11.675.401
2. Proizvodnja u tijeku	040	346.709	2.617.102
3. Gotovi proizvodi	041	9.442.227	18.157.381
4. Trgovačka roba	042	4.502.139	7.293.126
5. Predujmovi za zalihe	043	1.101.905	378.627
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	12.623.781	12.814.588
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	397.446	2.600.528
3. Potraživanja od kupaca	049	11.543.394	9.557.317
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	49.272	46.096
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	413.678	382.359
6. Ostala potraživanja	052	219.991	228.288
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	193.843	168.731
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	193.843	168.731
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	063	1.959.023	1.279.399
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI	064	614.496	407.607

PRIHODI			
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	256.616.891	282.414.758
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066	8.902.889	6.952.409
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067	55.496.510	43.713.599
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	41.066.860	41.066.860
II. KAPITALNE REZERVE	069	1.555.445	655.664
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	72.737	-2.453.565
2. Rezerve za vlastite dionice	072	1.836.530	754.460
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	-1.836.530	-3.371.478
5. Ostale rezerve	075	72.737	163.453
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	79.468.683	78.638.521
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081	-57.279.124	-63.134.681
2. Preneseni gubitak	083	57.279.124	63.134.681
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084	-9.388.091	-11.059.200
2. Gubitak poslovne godine	086	9.388.091	11.059.200
B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088	7.066.259	5.458.556
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089	2.984.804	2.216.861
6. Druga rezerviranja	094	4.081.455	3.241.695
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095	89.934.034	109.524.129
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101	72.171.999	76.314.657
8. Obveze prema dobavljačima	103	16.690	416.301
10. Ostale dugoročne obveze	105	409.000	15.531.057
11. Odgođena porezna obveza	106	17.336.345	17.262.114
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107	101.198.496	121.432.926
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108	12.164	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109	9.745.784	2.896.815
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112	30.475.186	48.987.900
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113	10.479.816	14.601.078
7. Obveze za predujmove	114	701.491	248.218
8. Obveze prema dobavljačima	115	35.751.035	30.536.461
10. Obveze prema zaposlenicima	117	4.177.626	4.507.486
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	118	6.246.740	10.239.272
14. Ostale kratkoročne obveze	121	3.608.654	9.415.696
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122	2.921.592	2.285.548
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123	256.616.891	282.414.758
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124	8.902.889	6.952.409

Izvor: Izrada autorice prema RGFI javna objava: Financijski izvještaji Varteks 2019.

U tablici 7. prikazana je bilanca matice – Varteks d.d., koji čini glavninu imovine, obveza i kapitala Grupe Varteks. U nastavku u tablici 8. će biti prikazana bilanca ovisnog društva Varteks PRO d.d. Varaždin

Tablica 8. Bilanca ovisnog društva Varteks PRO d.d. stanje na dan 31.12.2019

Obveznik: Varteks PRO d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	175.241	144.328
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	175.241	144.328
3. Postrojenja i oprema	013	132.294	122.397
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	42.947	21.931
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	14.950.591	7.115.188
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	2.735.178	3.400.917
1. Sirovine i materijal	039	2.085.228	2.821.717
2. Proizvodnja u tijeku	040	237.809	332.056
3. Gotovi proizvodi	041	34.463	135.550
4. Trgovačka roba	042	20.857	76.458
5. Predujmovi za zalihe	043	356.821	35.136
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	3.766.580	3.384.651
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	12.164	0
3. Potraživanja od kupaca	049	3.747.010	3.380.276
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	7.406	4.375
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	7.132.133	303.277
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056	7.123.907	212.000
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	8.226	91.277
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	063	1.316.700	26.343
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064	6.161	13.538
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	15.131.993	7.273.054
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067	974.838	2.126.327
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	20.000	20.000
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081	918.665	834.506
1. Zadržana dobit	082	918.665	834.506
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084	1.873.503	1.271.821
1. Dobit poslovne godine	085	1.873.503	1.271.821
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095	10.124	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101	10.124	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107	14.143.261	5.064.981
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108	395.700	2.600.528
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113	9.746.297	22.005
7. Obveze za predujmove	114	17.343	2.343

8. Obveze prema dobavljačima	115	3.183.200	1.858.862
10. Obveze prema zaposlenicima	117	134.892	155.074
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	118	665.829	426.169
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122	3.770	81.746
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123	15.131.993	7.273.054

Izvor: obrada autorice

Tablica 7. prikazuje nekonsolidiranu bilancu matice – Varteks d.d. za 2019. godinu, dok tablica 8. prikazuje nekonsolidiranu bilancu ovisnog društva Varteks Pro Varaždin d.d. Temeljem tako odvojenih i nekonsolidiranih financijskih izvještaja slijedi sastavljanje konsolidirane bilance za razinu Grupe Varteks. Kod izrade konsolidiranog izvještaja Grupe Varteks.

Kada se izvrši eliminacija internih odnosa između matice i ovisnog društva, tada se može sastaviti konsolidirana bilanca Varteks Grupe. Tu konsolidiranu bilancu čine matica Varteks d.d. i ovisno društvo Varteks VaraždinPRO d.d. i ostala ovisna društva. Sljedeća tablica prikazuje konsolidirani financijski izvještaj bilancu.

Tablica 9. Eliminacija internih odnosa u bilanci

Naziv pozicije	AOP oznaka	Varteks d.d. - matica	Varteks PRO d.d.	Interni odnosi	Varteks Grupa
1	2	3	4	6	7
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	227.622.796	144.328	2.146.119	225.621.005
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	1.767.667	0	-529.447	2.297.114
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	1.657.667	0	1.128.367	529.300
3. Goodwill	006	0	0	0	1.657.814
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	110.000	0	0	110.000
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	213.411.503	144.328	0	213.555.831
1. Zemljište	011	52.075.281	0	0	52.075.281
2. Građevinski objekti	012	60.907.780	0	0	60.907.780
3. Postrojenja i oprema	013	22.768.943	122.397	0	22.891.340
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	1.749.400	21.931	0	1.771.331
8. Ostala materijalna imovina	018	232.048	0	0	232.048
9. Ulaganje u nekretnine	019	75.678.051	0	0	75.678.051
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	12.221.930	0	2.675.566	9.546.364
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	4.530.600	0	2.675.566	1.855.034
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	7.685.430	0	0	7.685.430
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030	5.900	0	0	5.900

IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	221.696	0	0	221.696
4. Ostala potraživanja	035	221.696	0	0	221.696
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	54.384.355	7.115.188	2.810.679	58.688.864
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	40.121.637	3.400.917	0	43.522.554
1. Sirovine i materijal	039	11.675.401	2.821.717	0	14.497.286
2. Proizvodnja u tijeku	040	2.617.102	332.056	196.674	2.752.484
3. Gotovi proizvodi	041	18.157.381	135.550	0	18.489.437
4. Trgovačka roba	042	7.293.126	76.458	0	7.369.584
5. Predujmovi za zalihe	043	378.627	35.136	0	413.763
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	12.814.588	3.384.651	2.598.720	13.600.519
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	2.600.528	0	2.600.528	0
3. Potraživanja od kupaca	049	9.557.317	3.380.276	0	12.937.593
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	46.096	4.375	4.375	46.096
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	382.359		0	384.290
6. Ostala potraživanja	052	228.288		0	232.540
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	168.731	303.277	212.000	260.008
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056	0	212.000	212.000	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	168.731	91.277	0	260.008
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	063	1.279.399	26.343	0	1.305.783
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064	407.607	13.538	0	421.145
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	282.414.758	7.273.054	4.956.798	284.731.014
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066	6.952.409	0	0	6.952.409
PASIVA					
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067	43.713.599	2.126.327	0	46.369.937
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	41.066.860	20.000	20.000	41.066.860
II. KAPITALNE REZERVE	069	655.664	0	0	655.664
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	-2.453.565	0	0	-2.453.565
2. Rezerve za vlastite dionice	072	754.460	0	0	754.460
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	-3.371.478	0	0	-3.371.478
5. Ostale rezerve	075	163.453	0	0	163.453
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	78.638.521	0	0	78.638.521
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081	-63.134.681	834.506	0	-61.805.670
1. Zadržana dobit	082	0	834.506	834.506	0
2. Preneseni gubitak	083	63.134.681	0	1.329.011	61.805.670
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084	-11.059.200	1.271.821	0	-9.731.873
1. Dobit poslovne godine	085	0	1.271.821	1.271.821	0
2. Gubitak poslovne godine	086	11.059.200	0	1.327.327	9.731.873
B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088	5.458.556	0	0	5.458.556
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089	2.216.861	0	0	2.216.861
6. Druga rezerviranja	094	3.241.695	0	0	3.241.695

C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095	109.524.129	0	0	109.524.129
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101	76.314.657	0	0	76.314.657
8. Obveze prema dobavljačima	103	416.301	0	0	416.301
10. Ostale dugoročne obveze	105	15.531.057	0	0	15.531.057
11. Odgođena porezna obveza	106	17.262.114	0	0	17.262.114
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107	121.432.926	5.064.981	5.486.809	121.011.098
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108	0	2.600.528	2.600.528	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109	2.896.815	0	2.896.815	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112	48.987.900		0	48.987.900
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113	14.601.078	22.005	0	14.623.083
7. Obveze za predujmove	114	248.218	2.343	0	250.561
8. Obveze prema dobavljačima	115	30.536.461	1.858.862	0	32.401.720
9. Obveze po vrijednosnim papirima	116	0	0	0	0
10. Obveze prema zaposlenicima	117	4.507.486	155.074	0	4.662.560
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	118	10.239.272	426.169	0	10.669.578
14. Ostale kratkoročne obveze	121	9.415.696		0	9.415.696
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122	2.285.548	81.746	0	2.367.294
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123	282.414.758	7.273.054	4.956.798	284.731.014
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124	6.952.409		0	6.952.409

Izvor: izrada autorice

U tablici 9. prikazana je eliminacija internih odnosa u bilanci, te je vidljivo da u aktivi, interni odnosi iznose 4.956.798 kuna. Od toga ulaganje u udjele poduzetnika unutar grupe iznosi 2.675.566 kuna, a potraživanja od poduzetnika unutar grupe iznosi 2.600.528 kuna. U pasivi eliminacija internih odnosa iznosi 4.956.798 kuna, od kojih upisani kapital iznosi 20.000 kuna, kratkoročne obveze 5.486.809 kuna.

Nakon eliminacije internih odnosa, može se sastaviti konsolidirani financijski izvještaj bilanca, te nam je on prikazan u sljedećoj tablici.

Tablica 10. Konsolidirani financijski izvještaj bilanca

Varteks grupa			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	210.200.074	225.621.005
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	2.125.303	2.297.114
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	529.300	529.300
3. Goodwill	006	1.486.003	1.657.814
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	110.000	110.000
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	198.320.721	213.555.831
1. Zemljište	011	52.074.888	52.075.281
2. Građevinski objekti	012	47.497.050	60.907.780
3. Postrojenja i oprema	013	21.325.356	22.891.340
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	1.395.379	1.771.331
8. Ostala materijalna imovina	018	232.048	232.048
9. Ulaganje u nekretnine	019	75.796.000	75.678.051
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	9.483.198	9.546.364
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	1.855.034	1.855.034
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	7.622.264	7.685.430
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030	5.900	5.900
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	270.852	221.696
4. Ostala potraživanja	035	270.852	221.696
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	48.631.989	58.688.864
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	29.169.974	43.522.554
1. Sirovine i materijal	039	13.127.044	14.497.286
2. Proizvodnja u tijeku	040	381.172	2.752.484
3. Gotovi proizvodi	041	9.680.036	18.489.437
4. Trgovačka roba	042	4.522.996	7.369.584
5. Predujmovi za zalihe	043	1.458.726	413.763
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	15.982.373	13.600.519
3. Potraživanja od kupaca	049	15.290.404	12.937.593
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	49.272	46.096
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	421.147	384.290
6. Ostala potraživanja	052	221.550	232.540
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	202.069	260.008
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	202.069	260.008
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	063	3.277.573	1.305.783
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064	620.657	421.145
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	259.452.720	284.731.014

F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066	8.902.889	6.952.409
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067	54.207.529	46.369.937
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	41.066.860	41.066.860
II. KAPITALNE REZERVE	069	1.555.445	655.664
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	-2.544.263	-2.453.565
2. Rezerve za vlastite dionice	072	1.836.530	754.460
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	-4.453.530	-3.371.478
5. Ostale rezerve	075	72.737	163.453
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	79.467.683	78.638.521
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081	-57.890.601	-61.805.670
2. Preneseni gubitak	083	57.890.601	61.805.670
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084	-7.447.595	-9.731.873
2. Gubitak poslovne godine	086	7.447.595	9.731.873
B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088	7.066.259	5.458.556
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089	2.984.804	2.216.861
6. Druga rezerviranja	094	4.081.455	3.241.695
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095	89.944.158	109.524.129
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101	72.182.123	76.314.657
8. Obveze prema dobavljačima	103	16.690	416.301
10. Ostale dugoročne obveze	105	409.000	15.531.057
11. Odgođena porezna obveza	106	17.336.345	17.262.114
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107	105.189.412	121.011.098
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112	30.475.186	48.987.900
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113	20.226.113	14.623.083
7. Obveze za predujmove	114	718.834	250.561
8. Obveze prema dobavljačima	115	38.934.381	32.401.720
10. Obveze prema zaposlenicima	117	4.312.518	4.662.560
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	118	6.913.726	10.669.578
14. Ostale kratkoročne obveze	121	3.608.654	9.415.696
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122	3.045.362	2.367.294
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123	259.452.720	284.731.014
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124	8.902.889	6.952.409

Izvor: Izrada autorice

5.2.2. Konsolidirani račun dobiti Grupe Varteks za 2019. godinu

Konsolidirani račun dobiti Grupe Varteks d.d. sadrži računovodstvene informacije o poslovnim i financijskim prihodima i rashodima te o neto dobiti/gubitku Grupe za 2019. godinu. Isti je sastavljen kao jedinstven financijski izvještaj

Grupe Varteks u kojem su ukomponirane sve pojedine stavke računa dobiti ovisnih društava koje posluju kao ovisna društva pod kontrolom matice.

Da bi se mogao dobiti konsolidiran račun dobiti Varteks Grupe, prvo je potrebno prikazati račun dobiti i gubitka matice Varteks d.d. i račun dobiti i gubitka ovisnog društva Varteks Varaždin PRO d.d. Stoga u nastavku, u tablicama 11. i 12. slijedi prikaz računa dobiti matice i jednog od ovisnog društva Varteks Grupe.

Tablica 11. Račun dobiti i gubitka matice Varteks d.d. stanje na dan 31.12.2019

Obveznik: Varteks d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125	136.352.640	154.746.941
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126	13.029.969	17.362.451
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127	117.653.823	133.191.387
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128	183.907	204.669
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129	165.705	152.429
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130	5.319.236	3.836.005
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131	156.260.744	158.160.087
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132	-2.944.879	-9.534.102
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133	64.017.995	73.949.735
a) Troškovi sirovina i materijala	134	38.616.976	40.430.813
b) Troškovi prodane robe	135	13.104.824	17.981.481
c) Ostali vanjski troškovi	136	12.296.195	15.537.441
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137	64.614.488	61.300.382
a) Neto plaće i nadnice	138	43.902.567	42.098.198
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139	12.916.641	12.190.876
c) Doprinosi na plaće	140	7.795.280	7.011.308
4. Amortizacija	141	4.674.566	8.821.986
5. Ostali troškovi	142	17.927.139	19.386.196
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143	6.154.825	1.611.566
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	145	6.154.825	1.611.566
7. Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146	1.032.644	216.000
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	147	812.644	0
f) Druga rezerviranja	152	220.000	216.000
8. Ostali poslovni rashodi	153	783.966	2.408.324
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154	20.329.728	3.701.723
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157	0	5.819
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159	761.935	1.853.413
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161	8.070	132.220
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162	3.440.086	1.703.004
10. Ostali financijski prihodi	164	16.119.637	7.267

IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165	9.809.715	11.347.777
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166	353.714	380.066
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167	761.937	1.853.413
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168	6.180.674	6.769.508
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169	2.190.285	2.287.032
7. Ostali financijski rashodi	172	323.105	57.758
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	173	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177	156.682.368	158.448.664
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178	166.070.459	169.507.864
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179	-9.388.091	-11.059.200
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181	-9.388.091	-11.059.200
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183	-9.388.091	-11.059.200
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184	0	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185	-9.388.091	-11.059.200
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202	-9.388.091	-11.059.200
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203	923.737	984.938
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205	851.000	1.010.518
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	210	0	-116.296
8. Ostale nevladničke promjene kapitala	211	72.737	90.716
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213	923.737	984.938
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+213)	214	-8.464.354	-10.074.262
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)			
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 216+217)	215	-8.464.354	-10.074.262
1. Pripisana imateljima kapitala matice	216	-8.464.354	-10.074.262

Izvor: Izrada autorice

U nastavku je prikazan račun dobiti i gubitka podružnice.

Tablica 12. Račun dobiti i gubitka Varteks PRO d.d. stanje na dan 31.12.2019

Obveznik: Varteks PRO d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125	36.927.023	36.808.296
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126	58.562	268.755
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127	36.822.676	36.468.687
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130	45.785	70.854
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131	34.507.369	35.403.778

1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132	140.157	107.056
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133	30.697.504	31.593.212
a) Troškovi sirovina i materijala	134	9.168.216	10.113.283
b) Troškovi prodane robe	135	13.857.865	12.503.284
c) Ostali vanjski troškovi	136	7.671.423	8.976.645
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137	2.389.713	2.620.928
a) Neto plaće i nadnice	138	1.552.451	1.712.455
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139	523.059	580.073
c) Doprinosi na plaće	140	314.203	328.400
4. Amortizacija	141	59.390	40.885
5. Ostali troškovi	142	927.552	979.552
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143	265.247	46.047
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	145	265.247	46.047
8. Ostali poslovni rashodi	153	28.102	16.098
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154	261.898	296.241
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158	253.907	293.255
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161		73
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162	7.991	2.913
IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165	326.536	333.866
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166	312.734	320.396
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169	13.802	13.470
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177	37.188.921	37.104.537
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178	34.833.905	35.523.532
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179	2.355.016	1.581.005
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180	2.355.016	1.581.005
XII. POREZ NA DOBIT	182	481.513	309.184
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183	1.873.503	1.271.821
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184	1.873.503	1.271.821

Izvor: Izrada autorice

Tablice 11. i 12. prikazuju nekonsolidirane račune dobiti i gubitka matice – Varteks d.d. za 2019. godinu te ovisnog društva Varteks Pro Varaždin d.d. Temeljem tako odvojenih i nekonsolidiranih financijskih izvještaja slijedi sastavljanje konsolidiranog financijskog izvještaja računa dobiti i gubitka na razini Grupe Varteks.

Ovaj konsolidirani izvještaj je dobiven eliminacijom transakcija između matice i ovisnih društava Grupe Varteks, a koje se odnose na stavke koje se unose u račun dobiti navedenih poduzeća. Tim procesom uz primjenu MSFI 10 i 12, te MRS 27, kao i stavki Zakona o računovodstvu (NN 78/15) u sastavljanju dobiven je konsolidirani račun dobiti i gubitka Grupe koji je prikazan u nastavku.

Tablica 13. Eliminacija internih odnosa u računu dobiti i gubitka za 2019. godinu

Naziv pozicije	AOP oznaka	Varteks d.d. - matica	Varteks Pro	Interni odnosi	Konsolidirano
1	2	3	4	5	6
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125	154.746.941	36.808.296	17.783.635	173.771.602
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126	17.362.451	268.755	17.631.206	0
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127	133.191.387	36.468.687	0	169.660.074
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128	204.669	0	0	204.669
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129	152.429	0	152.429	0
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130	3.836.005	70.854	0	3.906.859
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131	158.160.087	35.403.778	17.974.195	175.589.670
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132	-9.534.102	107.056	214.112	-9.641.158
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133	73.949.735	31.593.212	17.434.616	88.108.331
a) Troškovi sirovina i materijala	134	40.430.813	10.113.283	307.428	50.236.668
b) Troškovi prodane robe	135	17.981.481	12.503.284	10.368.010	20.116.755
c) Ostali vanjski troškovi	136	15.537.441	8.976.645	6.759.178	17.754.908
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137	61.300.382	2.620.928	0	63.921.310
a) Neto plaće i nadnice	138	42.098.198	1.712.455	0	43.810.653
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139	12.190.876	580.073	0	12.770.949
c) Doprinosi na plaće	140	7.011.308	328.400	0	7.339.708
4. Amortizacija	141	8.821.986	40.885	0	8.862.871
5. Ostali troškovi	142	19.386.196	979.552	325.467	20.040.281
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143	1.611.566	46.047	0	1.657.613
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	145	1.611.566	46.047	0	1.657.613
7. Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146	216.000	0	0	216.000
f) Druga rezerviranja	152	216.000	0	0	216.000
8. Ostali poslovni rashodi	153	2.408.324	16.098	0	2.424.422
III. FINACIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154	3.701.723	296.241	2.152.487	1.845.477
3. Prihod od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157	5.819	0	5.819	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158	0	293.255	293.255	0
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159	1.853.413	0	1.853.413	0
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161	132.220	73	0	132.293
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162	1.703.004	2.913	0	1.705.917
9. Nerealizirani dobici (prihodi) od financijske imovine	163	0	0	0	0
10. Ostali financijski prihodi	164	7.267	0	0	7.267
IV. FINACIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165	11.347.777	333.866	2.239.114	9.442.529
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166	380.066	320.396	700.462	0
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167	1.853.413	0	1.853.413	0
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168	6.769.508	0	-314.761	7.084.269

4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169	2.287.032	13.470	0	2.300.502
7. Ostali financijski rashodi	172	57.758	0	0	57.758
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177	158.448.664	37.104.537	19.936.122	175.617.079
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178	169.507.864	35.523.532	19.999.197	185.032.199
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179	-11.059.200	1.581.005	-63.075	-9.415.120
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180	0	1.581.005	1.581.005	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181	-11.059.200	0	-1.644.080	-9.415.120
XII. POREZ NA DOBIT	182	0	309.184	-7.569	316.753
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183	-11.059.200	1.271.821	-55.506	-9.731.873
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184	0	1.271.821	1.271.821	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185	-11.059.200	0	-1.327.327	-9.731.873
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)					
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202	-11.059.200	0	-1.327.327	-9.731.873
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203	984.938	0	0	984.938
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205	1.010.518	0	0	1.010.518
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	210	-116.296	0	0	-116.296
8. Ostale nevladničke promjene kapitala	211	90.716	0	0	90.716
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213	984.938	0	0	984.938
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+213)	214	-10.074.262	0	-1.327.327	-8.746.935
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)					
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 216+217)	215	-10.074.262	0	-1.327.327	-8.746.935
1. Pripisana imateljima kapitala matice	216	-10.074.262	0	-1.327.327	-8.746.935

Izvor: Izrada autorice

Prema tablici eliminacije internih odnosa u računu dobiti i gubitka vidljivo je da ukupni prihodi u internim odnosima iznose 19.936.122 kuna, a ukupni rashodi u internim odnosima isto iznose 19.999.197 kuna. Od toga poslovni prihodi iznose 17.783.635, dok poslovni rashodi iznose 17.974.195 kuna. Uz poslovne prihode i rashode, financijski prihodi iznose 2.152.487 kuna, a financijski rashodi iznose 2.239.114 kuna. Razlog negativnog iznosa u internim odnosima je izostanak ostalih zasebnih izvještaja računa dobiti i gubitka podružnica poduzeća Varteks.

Nakon eliminacije svi internih odnosa može se sastaviti godišnji konsolidirani financijski izvještaj račun dobiti i gubitka. Koji prikazuje sljedeća tablica.

Tablica 14. Konsolidirani financijski izvještaj račun dobiti i gubitka za razdoblje od 01.01.2019. do 31.12.2019.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125	160.025.427	173.771.602
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127	154.476.499	169.660.074
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128	183.907	204.669
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130	5.365.021	3.906.859
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131	177.537.271	175.589.670
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132	-2.804.722	-9.641.158
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133	81.801.175	88.108.331
a) Troškovi sirovina i materijala	134	47.529.087	50.236.668
b) Troškovi prodane robe	135	18.186.659	20.116.755
c) Ostali vanjski troškovi	136	16.085.429	17.754.908
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137	67.004.201	63.921.310
a) Neto plaće i nadnice	138	45.455.018	43.810.653
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139	13.439.700	12.770.949
c) Doprinosi na plaće	140	8.109.483	7.339.708
4. Amortizacija	141	5.013.956	8.862.871
5. Ostali troškovi	142	18.256.695	20.040.281
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143	6.420.072	1.657.613
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	145	6.420.072	1.657.613
7. Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146	1.032.644	216.000
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	147	812.644	0
f) Druga rezerviranja	152	220.000	216.000
8. Ostali poslovni rashodi	153	813.250	2.424.422
III. FINANIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154	19.575.784	1.845.477
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161	8.070	132.293
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162	3.448.077	1.705.917
10. Ostali financijski prihodi	164	16.119.637	7.267
IV. FINANIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165	9.020.666	9.442.529
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168	6.493.472	7.084.269
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169	2.204.089	2.300.502
7. Ostali financijski rashodi	172	323.105	57.758
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177	179.601.211	175.617.079
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178	186.557.937	185.032.199
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179	-6.956.726	-9.415.120
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181	-6.956.726	-9.415.120
XII. POREZ NA DOBIT	182	490.869	316.753
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183	-7.447.595	-9.731.873
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185	-7.447.595	-9.731.873
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202	-7.447.595	-9.731.873

II. OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203	923.737	984.938
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205	851.000	1.010.518
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	210	0	-116.296
8. Ostale ne vlasničke promjene kapitala	211	72.737	90.716
IV. NETO OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213	923.737	984.938
V. SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+213)	214	-6.523.858	-8.746.935
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)			
VI. SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 216+217)	215	-6.523.858	-8.746.935
1. Pripisana imateljima kapitala matice	216	-6.523.858	-8.746.935

Izvor: izrada autorice

Nakon prikaza računa dobiti i gubitka sastavlja se još i konsolidirani financijski izvještaj o novčanom toku koji je prikazan u sljedećim tablicama.

5.2.3. Konsolidirani izvještaj o novčanom toku Grupe Varteks za 2019. godinu

Konsolidirani izvještaj o novčanom toku također spada u izvještaje koje je potrebno konsolidirati. Sastavlja se sukladno MRS 7 i potrebno je prikazati ukupne novčane tokove u primjeru Grupe Varteks d.d. za razdoblje od 2019. godine. Postoje dvije metode izvještavanja, a to su indirektna i direktna metoda. Poduzeće Varteks koristilo je indirektnu metodu kod koje se novčani tok temelji na neto dobiti korigiranom smanjenjima i povećanjima potraživanja, amortizacijom i zalihama.

Nekonsolidirani izvještaj o novčanom toku matice Varteks d.d. i konsolidirani izvještaj o novčanom toku Varteks Grupe prikazani su u nastavku.

Tablica 15. Izvještaj o novčanom toku matice Varteks d.d. u razdoblju od 01.01.2019. do 31.12.2019. godine – indirektna metoda

Obveznik: Varteks d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1. Dobit prije oporezivanja	001	-9.388.091	-11.059.200
2. Usklađenja (AOP 003 do 010):	002	426.513	16.561.500
a) Amortizacija	003	4.674.566	8.821.986
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	004	26.734	115.180
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine	005	3.781.399	210.077
d) Prihodi od kamata i dividendi	006	-7.696	-138.039
e) Rashodi od kamata	007	4.506.916	7.148.718
f) Rezerviranja	008		
g) Tečajne razlike (nerealizirane)	009	-1.244.244	598.004
h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	010	-11.311.162	-194.426
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (AOP 001+002)	011	-8.961.578	5.502.300
3. Promjene u radnom kapitalu (AOP 013 do 016)	012	-57.145.090	-31.533.036
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	013	-26.215.936	1.554.053
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	014	-25.993.939	-17.997.669
c) Povećanje ili smanjenje zaliha	015	-5.216.759	-15.089.420
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	016	281.544	
II. Novac iz poslovanja (AOP 011+012)	017	-66.106.668	-26.030.736
4. Novčani izdaci za kamate	018	-1.410.555	-2.290.035
5. Plaćeni porez na dobit	019		
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (AOP 017 do 019)	020	-67.517.223	-28.320.771
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	48.000	1.655.716
3. Novčani primici od kamata	023	23.059	131.963
4. Novčani primici od dividendi	024		
5. Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	025	52.000	
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (AOP 021 do 026)	027	123.059	1.787.679
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028	-1.290.188	-4.974.000
3. Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030		-38.083
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (AOP 028 do 032)	033	-1.290.188	-5.012.083
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 027+033)	034	-1.167.129	-3.224.404
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			

1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035	17.446.926	1.737.662
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	036		
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037	81.260.172	65.457.714
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	038		
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (AOP 035 do 038)	039	98.707.098	67.195.376
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	040	-28.731.826	-32.422.738
3. Novčani izdaci za financijski najam	042		-3.920.000
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (AOP 040 do 044)	045	-28.731.826	-36.342.738
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 039+045)	046	69.975.272	30.852.638
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047	11.350	12.913
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA (AOP 020+034+046+047)	048	1.302.270	-679.624
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049	656.753	1.959.023
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (AOP 048+049)	050	1.959.023	1.279.399

Izvor: izrada autorice

Tablica 16. Konsolidirani izvještaj o novčanom toku Grupe Varteks u 2019. godini

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda
u razdoblju 01.01.2019. do 31.12.2019.

u kunama

Obveznik: Varteks Grupa			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1. Dobit prije oporezivanja	001	-6.956.726	-9.414.873
2. Usklađenja (AOP 003 do 010):	002	614.265	16.798.385
a) Amortizacija	003	5.013.956	8.862.871
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	004	26.733	121.909
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobici i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine	005	3.844.946	209.615
d) Prihodi od kamata i dividendi	006	-7.766	-132.220
e) Rashodi od kamata	007	4.505.999	7.331.634
f) Rezerviranja	008	0	0
g) Tečajne razlike (nerealizirane)	009	-1.244.471	572.758
h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	010	-11.525.132	-168.182
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (AOP 001+002)	011	-6.342.461	7.383.512
3. Promjene u radnom kapitalu (AOP 013 do 016)	012	-57.814.072	-13.047.504
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	013	-26.963.343	89.291
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	014	-25.487.860	2.664.284
c) Povećanje ili smanjenje zaliha	015	-5.644.136	-15.801.079
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	016	281.267	0
II. Novac iz poslovanja (AOP 011+012)	017	-64.156.533	-5.663.992
4. Novčani izdaci za kamate	018	-1.408.179	-2.117.726
5. Plaćeni porez na dobit	019	-67.000	-720.940
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (AOP 017 do 019)	020	-65.631.712	-8.502.658
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	48.305	1.655.665
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	022	0	0
3. Novčani primici od kamata	023	17.011	119.844
4. Novčani primici od dividendi	024	0	0
5. Novačani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	025	52.000	0
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	026	0	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (AOP 021 do 026)	027	117.316	1.775.509
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028	-1.289.958	-4.973.650
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	029	0	0
3. Novačani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030	0	-38.166

4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	031	0	0
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	032	0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (AOP 028 do 032)	033	-1.289.958	-5.011.816
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 027+033)	034	-1.172.642	-3.236.307
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035	17.445.926	1.738.312
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	036	0	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037	61.603.447	49.988.714
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	038	0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (AOP 035 do 038)	039	79.049.373	51.727.026
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	040	-9.707.912	-38.052.764
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	041	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	042	0	-3.920.000
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	043	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	044	0	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (AOP 040 do 044)	045	-9.707.912	-41.972.764
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 039+045)	046	69.341.461	9.754.262
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047	11.350	12.913
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA (AOP 020+034+046+047)	048	2.548.457	-1.971.790
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049	729.116	3.277.573
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (AOP 048+049)	050	3.277.573	1.305.783

Izvor: Izrada autorice

U tablici 16. je prikazan konsolidirani izvještaj o novčanom toku Grupe Varteks u 2019. godini, koji je sastavljen indirektnom metodom novčanog toka.

Neto povećanje novčanih tokova bilo je 2018. godine pozitivno, a 2019. godine negativno, kao rezultat svih navedenih provedenih aktivnosti. Novac i novčani ekvivalenti Grupe Varteks su u promatranom razdoblju pokazali trend rasta za 45%, što ukazuje da je Grupa Varteks učinkovito i kontinuirano upravljala svojim novčanim sredstvima u promatranom razdoblju unatoč ostvarenju gubitaka u poslovanju.

5.2.4. Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Varteks grupe za 2019. godinu

U godišnje financijske izvještaje spada i izvještaj o promjeni kapitala koji prikazuje sve promjene kapitala koje su se dogodile između dva datuma u bilanci.

U nastavku će biti prikazan nekonsolidirani izvještaj o promjeni kapitala Varteks d.d., nekonsolidirani izvještaj o promjeni kapitala Varteks PRO d.d., te konsolidirani financijski izvještaj o promjeni kapitala grupe Varteks za 2019. godinu.

Tablica 17. Nekonsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Varteks d.d. za 2019. godinu

Nekonsolidirani izvještaj o promjenama kapitala društva VARTEKS d.d. Varaždin
za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(u tisućama kuna)	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice (odbitna stavka)	Ostale rezerve	Revalor. rezerve	Preneseni gubitak	Ukupno kapital i rezerve
Stanje 01.01.2018. objavljeno	22.208	22.162	1.837	(1.837)	-	168.979	(34.388)	178.961
Ispravak prethodnih godina (bilješka 2)	-	-	-	-	-	(88.813)	(49.987)	(138.800)
Stanje 01.01.2018. prepravljeno	22.208	22.162	1.837	(1.837)	-	80.166	(84.375)	40.161
Gubitak poslovne godine - prepravljeno	-	-	-	-	-	-	(9.388)	(9.388)
Promjene revalorizacijskih rezervi – amortizacija priznata na revaloriziranu vrijednost (prepravljeno)	-	-	-	-	-	(698)	698	-
Porez na trans. priznate direktno u kapital (prepravljeno)	-	-	-	-	-	-	153	153
Emisija dionica	18.859	5.638	-	-	-	-	-	24.497
Raspodjela gubitka 2017.godine	-	(26.245)	-	-	-	-	26.245	-
Ostalo	-	-	-	-	73	-	-	73
Stanje 31.12.2018. prepravljeno	41.067	1.555	1.837	(1.837)	73	79.468	(66.667)	55.496
Gubitak poslovne godine	-	-	-	-	-	-	(11.059)	(11.059)
Promjene revalorizacijskih rezervi – amortizacija priznata na revaloriziranu vrijednost	-	-	-	-	-	(829)	829	-
Porez na trans. priznate direktno u kapital	-	-	-	-	-	-	182	182
Prodaja trezorskih dionica	-	656	(1.083)	1.083	-	-	1.082	1.738
Pripajanje Varteks E d.o.o.	-	-	-	(2.617)	-	-	-	(2.617)
Aktuarski gubitak za otpremnine	-	-	-	-	-	-	(116)	(116)
Pokriće dijela gubitka 2018.godine	-	(1.555)	-	-	-	-	1.555	-
Ostalo	-	-	-	-	90	-	-	90
Stanje 31.12.2019.	41.067	656	754	(3.371)	163	78.639	(74.194)	43.714

Izvor: Revizorsko izvješće s prilogima + Bilješke. Dostupo na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Tablica 18. Nekonsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Varteks PRO d.d. za 2019. godinu

	Temeljni (upisani) kapital	Preneseni gubitak	Zadržana dobit	Dobit poslovne godine	u kn Ukupno kapital i rezerve
<i>Stanje 1.1.2019.</i>	20.000	-1.038.997	-	1.873.503	854.506
<i>Povećanje</i>	-	-	-	-	-
<i>- dobit poslovne godine</i>	-	-	-	1.271.821	1.271.821
<i>Transferi</i>	-	-	-	-	-
<i>- raspored dobiti</i>	-	1.038.997	834.506	(1.873.503)	-
<i>Stanje 31.12.2019.</i>	20.000	-	834.506	1.271.821	2.126.327
<i>Stanje 1.1.2018.</i>	20.000	(922.486)	-	3.821	(898.665)
<i>Povećanje</i>	-	-	-	-	-
<i>- dobit poslovne godine</i>	-	-	-	1.873.503	1.873.503
<i>Transferi</i>	-	-	-	-	-
<i>- raspored dobiti</i>	-	3.821	-	(3.821)	-
<i>Stanje 31.12.2018.</i>	20.000	(918.665)	-	1.873.503	974.838

Izvor: Revizorsko izvješće s prilogima + Bilješke. Dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Tablica 19. Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Varteks Grupe za 2019. godinu

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala VARTEKS Grupe
za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(u tisućama kuna)	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice (odbitna stavka)	Ostale rezerve	Revalor. rezerve	Preneseni gubitak	Ukupno transakcije s imateljima kapitala matice	Ukupno kapital i rezerve
<i>Stanje 01.01.2018. objavljeno</i>	22.208	22.162	1.837	(1.837)	-	168.979	(35.095)	178.254	178.254
<i>Ispravak prethodnih godina (bilješka 2)</i>	-	-	-	(2.617)	-	(88.813)	(49.891)	(141.321)	(141.321)
<i>Stanje 01.01.2018. prepravljeno</i>	22.208	22.162	1.837	(4.454)	-	80.166	(84.986)	36.933	36.933
<i>Gubitak poslovne godine - prepravljeno</i>	-	-	-	-	-	-	(7.448)	(7.448)	(7.448)
<i>Promjene revalorizacijskih rezervi – amortizacija priznata na revaloriziranu vrijednost (prepravljeno)</i>	-	-	-	-	-	(698)	698	-	-
<i>Porez na transakcije priznate direktno u kapital (prepravljeno)</i>	-	-	-	-	-	-	153	153	153
<i>Emisija dionica</i>	18.859	5.638	-	-	-	-	-	24.497	24.497
<i>Raspodjela gubitka 2017.godine</i>	-	(26.245)	-	-	-	-	26.245	-	-
<i>Ostalo</i>	-	-	-	-	73	-	-	73	73
<i>Stanje 31.12.2018. prepravljeno</i>	41.067	1.555	1.837	(4.454)	73	79.468	(65.338)	54.208	54.208
<i>Gubitak poslovne godine</i>	-	-	-	-	-	-	(9.732)	(9.732)	(9.732)
<i>Promjene revalorizacijskih rezervi – amortizacija priznata na revaloriziranu vrijednost</i>	-	-	-	-	-	(829)	829	-	-
<i>Porez na transakcije priznate direktno u kapital</i>	-	-	-	-	-	-	182	182	182
<i>Prodaja trezorskih dionica</i>	-	656	(1.083)	1.083	-	-	1.082	1.738	1.738
<i>Aktuarski gubitak za otpremnine</i>	-	-	-	-	-	-	(116)	(116)	(116)
<i>Pokriće dijela gubitka 2018.godine</i>	-	(1.555)	-	-	-	-	1.555	-	-
<i>Ostalo</i>	-	-	-	-	90	-	-	90	90
<i>Stanje 31.12.2019.</i>	41.067	656	754	(3.371)	163	78.639	(71.538)	46.370	46.370

Izvor: Revizorsko izvješće s prilogima + Bilješke. Dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Tablica 19. prikazuje konsolidirani izvještaj o promjeni kapitala grupe Varteks. Nakon konsolidacije svih financijskih izvještaja, preostaje nam sastaviti bilješke uz financijske izvještaje koje nam pružaju informacije o pozicijama u financijskim izvještajima, te kako se to istih došlo.

U nastavku će biti prikazane bilješke uz financijske izvještaje Varteks Grupe.

5.2.5. Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje Grupe Varteks

Bilješke uz financijske izvještaje sadrže skraćeni opis ili detaljniju analizu iznosa prikazanih u bilanci, računu dobiti i gubitka, izvještaju o novčanom toku i izvještaju o promjenama kapitala, kao i dodatne informacije, kao što su nepredviđene i druge obveze (EUR LEX, 2008.) U skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, pripremljeni su financijski izvještaji poduzeća (matica) Varteks d.d. koje je usvojila Europska unija.

U 2019. godini matica i ovisna društva ostvarila su prvi pozitivan rezultat iz razloga jer je provedena početkom 2018. godine dokapitalizacija koja je popravila stanje u likvidnosti, te je tijekom 2018. godine provedeni su projekti vezani uz povećanje efikasnosti i smanjenje troškova. Tijekom 2019. godine došlo je do odličnih poslovnih rezultata zbog rasta prihoda u maloprodaji za 59% više u odnosu na 2018. godinu, što je dovelo do porasta EBITDA-e i poduzeća u pozitivan rezultat. Nadalje, kroz zajmove, poduzeće Varteks d.d. i njezina ovisna društva uspjeli su stabilizirati poslovanje, te su uspjeli osigurati brže i kvalitetnije financiranje nabavke sirovina i repromaterijala za potrebe proizvodnje vlastitog proizvoda te nabavku trgovačke robe. Za Varteks je važan i razvoj u proizvodnji vlastitog branda odjeće, te ostaje i dalje izvoznik kroz poslove usluga šivanja, što znači da s dosadašnjim poslovnim partnerima nastavlja suradnju, a posebno nastavlja suradnju sa Hugo Bossom.

Nadalje, zbog promjena u poslovanju i načina obraćanja radnicima, Varteks je usporio odljev radne snage. No, najznačajniji rizik i teret je narušena likvidnost, koju možemo primijetiti u iskazanim financijskim izvještajima. Likvidnost je narušena zbog stalnog dospijeca kratkoročnih obveza iz prethodnih razdoblja i zbog potrebe za obrtnim kapitalom koji je nužan za generiranje dobiti i prihoda u maloprodaji i

pripremu novih sezona. Uprava radi na dugoročnom rješavanju zaduženosti i likvidnosti poduzeća kroz prodaju nekretnina poduzeća, gdje postoji već interes nekoliko strana za nekretnine u Varaždinu gdje je i samo sjedište Varteksa.

6. Zaključak

U predmetnom diplomskom radu putem teorijskog, empirijskog te zakonodavnog okvira, izrađeni su temeljni financijski izvještaji, koji su prvenstveno obuhvaćali pristup u konsolidaciji istih. Financijska izvješća kao glavni nositelji temeljnih računovodstvenih informacija, zapravo predstavljaju i završni postupak rada u domeni financijskog knjigovodstva. Financijski izvještaji moraju biti nepristrani, pouzdani te istiniti, a u svojoj suštini predstavljaju jednu vjerodostojnu „*dijagnostiku*“ promjena realiziranih u promatranom razdoblju, s naglaskom na razinu uspješnosti poduzeća što zapravo u konačnici predstavlja značajan informacijski element u krugu različiti korisnika u donošenju važnih poslovnih odluka.

Konsolidirani financijski izvještaji glavni su izvor združenih financijskih informacija poslovanja matice i njezinih podružnica (ovisnih društava) što poslovne subjekte kroz proces konsolidacije prikazuje kao jedinstvenu ekonomsku cjelinu. Pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja, društvo je obvezno poštivati zakone te primjenjivati računovodstvena načela i pravila. Uz to, prije samo izrade, potrebno je poznavati i razumjeti sam pojam konsolidacije, tko je dužan iste sastavljati i kome ih je potrebno dostaviti kako bi bili javno dostupni.

Tijekom izrade konsolidiranih financijskih izvještaja, potrebno je primijeniti dva osnovna postupka, a to su zbrajanje i eliminacija. Nakon što se sve istovjetne stavke zbroje, eliminiraju se prihodi, rashodi, manjinski udjeli te sva ulaganja, potraživanja i obveze. Nakon eliminacije, izrađeni su konsolidirani financijski izvještaji (bilanca, račun dobiti i gubitka, novčani tok). Konsolidirane financijske izvještaje društva matica dostavlja FINI te se oni javno objavljuju u Registru godišnjih financijskih izvještaja.

U procesu konsolidacije, odnosno pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja, Grupa Varteks d.d. temelji se na odrednicama Zakona o računovodstvu, Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) 10 i 12, te Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 27.

Literatura

Knjige:

1. Baker, R. E., Lembke, V. C. i King, T. E. (2008), *Advanced Financial Accounting*, McGraw-Hill/Irwin; 8th edition, 2008., str. 110.
2. Belak, V. (1995): *Menadžersko računovodstvo*, PRIF-PLUS, Zagreb.
3. Crnković, L., Martinović, J., Mijoč, I.(2008.): *Financijsko računovodstvo*, Ekonomski fakultet u Osijeku, Osijek.
4. Gulin, D (1999): *Konsolidacija financijskih izvještaja.*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 10.,3.- 4.
5. Gulin, D. et. al. (2006): *Računovodstvo trgovačkih društava uz primjenu MSFI/MRS i poreznih propisa*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
6. Gulin, D., (2016), *Konsolidirani financijski izvještaji*, *Računovodstvo i financije*, str.38.
7. Guzić, Š. (2015): *Konsolidacija financijskih izvješća*, RRIF 6/15, Zagreb, str. 38.
8. Orsag, S. (2015) *Poslovne financije*. Zagreb : Avantis i HUFA.
9. Pervan, I. (2010): *Konsolidirano izvještavanje za 2010. godinu*, *Financije i računovodstvo*, str. 13.
10. Pervan, I., (2017), *Novi zahtjevi za računovodstvo grupe – MSFI 10, MSFI 11, MSFI 12, MRS 27, MRS 28*, str. 286., 290., 299., 301.,
11. Pervan, I.,(2011), *Konsolidirano izvještavanje za 2010.*, *Financije, pravo i porezi*, br.5, str. 15.
12. Pervan, I.,(2012), *računovodstvo poslovnih spajanja*, RRiF plus, Zagreb, str. 155., 158.
13. Shim, J. K., Siegel, J.G., (2007.): *Upravljačke financije*, Zgombić& Partneri, Zagreb.

14. Žager, K. et.al. (2017) ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA načela – postupci – slučajevi. Zagreb. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
15. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S.(2008.); Žager, L.: Analiza financijskih izvještaja, Masmedia d.o.o., Zagreb.

Članci:

1. Šlibar, D., (2010): Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja i izrada plana konsolidacije., Računovodstvo i porezi u praksi., Centar za računovodstvo mi financije u praksi, 11/2010., Zagreb., [https://www.omega-software.hr/UserDocsImages/Clanci/Sastavljanje konsolidiranih financijskih i zvjestaja.pdf](https://www.omega-software.hr/UserDocsImages/Clanci/Sastavljanje_konsolidiranih_financijskih_i_zvjestaja.pdf)., pristupljeno 19.02.2021.
2. Bakran, Domagoj i dr. 2016. Sastavljanje financijskih izvještaja za 2015. godinu. Računovodstvo i financije 1/2016, 5–77. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika (Rif), Zagreb.

Zakoni i propisi:

1. Zakon.hr (2021): Zakon o računovodstvu, NN 78/15, dostupno na <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu>, pristupljeno 17.02.2021.
2. Zakon o računovodstvu, Narodne novine br. 109/07., Zagreb.

Internet izvori:

1. EUR – LEX (2008): UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 1126/2008 od 3. studenoga 2008. o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća, dostupno na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hr/TXT/?uri=CELEX%3A32008R1126>, pristupljeno 17.02.2021.
2. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja 2 - Konsolidirani financijski izvještaji, dostupno na http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_03_30_992.html, pristupljeno 17.02.2021.

3. Mojbankar.hr (2021): Kapital, dostupno na <https://www.mojbankar.hr/Kazalo/K/Kapital>, pristupljeno 17.02.2021.
4. Odbor za standarde financijskog izvještavanja (2008): Odluka o objavljivanju hrvatskih standard financijskog izvještavanja, dostupno na www.osfi.hr, pristupljeno 17.02.2021.
5. TEB poslovno savjetovanje (2013): Kako procijeniti kvalitetu poslovnog partnera, dostupno na [.www.teb.hr/novosti/2013/kako-procijeniti-kvalitetu-poslovnogpartnera](http://www.teb.hr/novosti/2013/kako-procijeniti-kvalitetu-poslovnogpartnera), pristupljeno 17.02.2021.
6. Ujedinjeni hrvatski domoljubi (2020): Bilješke uz financijski izvještaj neprofitne organizacije za 2019. godinu, dostupno na <https://www.uhd.hr/financije/biljeske-uz-financijski-izvjestaj-neprofitne-organizacije-za-2019-godinu/>, pristupljeno 17.02.2021.
7. Varteks (2020): Godišnje izvješće za 2019. godinu, dostupno na https://www.varteks.com/wp-content/uploads/2020/04/Varteks-2019_hr_Final.pdf, pristupljeno 21.02.2021.
8. Varteks (2021): Priča o Varteksu, dostupno na <https://www.varteks.com/kompanija/prica-o-varteksu/>, pristupljeno 20.02.2021.
9. RFFI Javna objava: Financijski izvještaji Varteks d.d. i Varteks PRO d.d., dostupno na <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do> pristupljeno 29.06.2022.
10. Zakon o računovodstvu., pročišćeni tekst zakona NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20., Razvrstavanje poduzetnika., Članak 5., <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu.>, pristupljeno 13.03.2021.g

Popis tablica:

Tablica 1. Dualna struktura bilance	11
Tablica 2. Kriteriji klasifikacije poduzetnika prema Zakonu o računovodstvu.....	19
Tablica 3. Bilance poduzeća 31.12. 2019. godine	34
Tablica 4. Konsolidirana bilanca A i podružnice na dan 31.12.2019. godine.....	35
Tablica 5. Prikaz radnih bilješka za konsolidiranu bilancu matice A i podružnice B na dan 31.12.....	39
Tablica 6. Matica i ovisna društva Varteks Grupe.....	43
Tablica 7. Prikaz Bilance matice – Varteks d.d. stanje na dan 31.12.2019.....	45
Tablica 8. Bilanca ovisnog društva Varteks PRO d.d. stanje na dan 31.12.2019	47
Tablica 9. Eliminacija internih odnosa u bilanci	48
Tablica 10. Konsolidirani financijski izvještaj bilanca	51
Tablica 11. Račun dobiti i gubitka matice Varteks d.d. stanje na dan 31.12.2019	53
Tablica 12. Račun dobiti i gubitka Varteks PRO d.d. stanje na dan 31.12.2019.....	54
Tablica 13. Eliminacija internih odnosa u računu dobiti i gubitka za 2019. godinu ..	56
Tablica 14. Konsolidirani financijski izvještaj račun dobiti i gubitka za razdoblje od 01.01.2019. do 31.12.2019.....	58
Tablica 15. Izvještaj o novčanom toku matice Varteks d.d. u razdoblju od 01.01.2019. do 31.12.2019. godine – indirektna metoda.....	60
Tablica 16. Konsolidirani izvještaj o novčanom toku Grupe Varteks u 2019. godini .	62
Tablica 17. Nekonsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Varteks d.d. za 2019. godinu.....	64
Tablica 18. Nekonsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Varteks PRO d.d. za 2019. godinu.....	65
Tablica 19. Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Varteks Grupe za 2019. godinu.....	65

Popis slika:

Slika 1. Prikaz definiranih oblika dugotrajne imovine	12
Slika 2. Prikaz definiranih oblika kratkotrajne imovine	13
Slika 3. Shema novčanog toka	16
Slika 4. Primjer bilješki uz financijski izvještaj.....	17
Slika 5. Obveznici konsolidacije.....	30

Slika 6. Prikaz odnosa dionica konsolidiranog subjekta.....	36
Slika 7. Prikaz među kompanijskih ulaganja.....	37
Slika 8. Među kompanijski dobici (gubici)	38
Slika 9. Proizvodni pogon poduzeća Varteks d.d.....	41

Sažetak

Konsolidirani financijski izvještaji prikazuju uspješnost poslovanja i financijski položaj poduzeća matice i podružnica koje sačinjavaju poslovnu grupu kao da se radi o jednom ekonomskom subjektu. Predmetni izvještaji imaju veliki značaj kako za dioničare tako i za vjerovnike matice. Računovodstvena načela koja je potrebno primijeniti pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja ne razlikuju se (u osnovi) od onih računovodstvenih načela koja se primjenjuju pri sastavljanju temeljnih financijskih izvještaja. Proces sastavljanja financijskih izvještaja odnosi se na postupak spajanja odvojenih, odnosno zasebnih temeljnih financijskih izvještaja koji u jedinstvenom smislu predstavlja financijski položaj i poslovne aktivnosti skupine poduzeća.

Predmet istraživanja ovoga diplomskog rada jest računovodstvo konsolidiranja financijskih izvještaja na primjeru poduzeća Varteks. Cilj je diplomskog rada prikazati temeljne financijske izvještaje velikog poduzeća kao osnovu za računovodstvo konsolidacije gdje će se uzeti za obradu konsolidirani financijski izvještaji Varteks Grupe.

Ključne riječi: konsolidacija, financijski izvještaji, Varteks Grupa, računovodstvo

Summary

Consolidated financial statements show the performance and financial position of the parent company and the subsidiaries that make up the business group as if it were a single economic entity. The reports in question are of great importance both for the shareholders and for the creditors of the parent company. The accounting principles that must be applied when compiling consolidated financial statements do not differ (basically) from those accounting principles that are applied when compiling basic financial statements. The process of compiling financial statements refers to the process of combining separate, or separate, basic financial statements that represent the financial position and business activities of a group of companies in a unique sense.

The subject of research of this diploma thesis is the accounting of consolidation of financial statements on the example of the company Varteks. The aim of the thesis is to present the basic financial statements of a large company as a basis for consolidation accounting where the consolidated financial statements of Varteks Group will be processed.

Keywords: consolidation, financial statements, Varteks Group, accounting